

Sest sina
saad Kristuse
tunnistajaks kõigile
inimestele selles,
mida sa oled näinud
ja kuulnud.

Ap. 22,15

METROPOOLIA

Eesti Apostlik-Õigeusu Kiriku häälekandja

ISSN 1736-3284

Me tunnistame
armu, kuulutame
halastust, ei varja
heategusid.

Suurest veepühitsuspalvest

Nr 29 kevad 2006

**Kristus on surnuist üles tõusnud,
surmaga surma maha tallanud
ja neile, kes hauas olid
elu kinkinud!**

Ülestõusmispühade tropar

Selles lehes:

**Metropoliit
Stefanuse
Paasaläkitus 2006**

[Loe lk 2](#)

**Usutlus
diakon
Andrei Sõtsoviga**

[Loe lk 3](#)

**Vaimulike abikaasade
kokkutulekust**

[Loe lk 3](#)

**Isa Andreas
Kuressaare kogudusest**

[Loe lk 4](#)

**Vaga vanake Porfirios
laste kasvatamisest
II osa**

[Loe lk 6](#)

**Tema Õndsus
Ateena ja kogu
Kreeka peapiiskop
Christodoulos
Kristuse surnuist
ülestõusmisesest**

[Loe lk 11](#)

**Preester Jüri Ilves
Noorteliidu kevadest**

[Loe lk 12](#)

**Ajakiri Usk ja Elu
uues kuues**

[Loe lk 12](#)

PAASALÄKITUS 2006

Armsad vennad ja õed,

KRISTUS ON SURNUIST ÜLES TÕUSNUD!

Kristus on surnuist üles tõusnud ja Elu võidutseb.

Jäalle valitseb kõiges Elu, sest ülestõusmine tähendab võitu surma üle. Õigusega kuulutame koos pühaga Johannes Kuldsuuga: „Surm, kus on sinu astel? Põrguhaud, kus on sinu võimus?”

Aga milline on Elu, mis kaotab ära surma? On ainult üks vastus: Kristus. Oma ülestõusmissega surnute hulgast kingib Ta elu igale surnule.

Ja see uus Elu on igavene. See ilmutab meile Jumala imetegusid ja Tema armastuse sügavust. Armastust, mille Jeesus on lihasse toonud ja mille vägi on pikapeale võimsam kui kõik Kurja-sepitsused. Ülestõusmise põletav ja võidukas leek võidab ära ristikannatuse, kõik kannatused, kõik kired. Selline on Jumala armastuse vastus. Temata poleks olnud ei ülestõusmispühi ega nelipühi.

Surnuist ülestõusmine avab meile uue, töeliselt murrangulise mõõtme: tänanne päev ei ole palgalt ühe ajaloosündmuse meenutus; ajaloo aeg seda päeva ei mahuta, sest see kuulub nüüdsest Kristuse Aega, milles kõik on olevik; milles minevik ja olevik segunevad heikes, mida me läbi elame, sest Ülestõusmine koondab töepoolset kõik sellesse ühte punkti, kus kõik on lõplikult olevik: nüüdsest on suur reede ja ülestõusmispühad Kristuse jumaliku elu igavikus üheks saanud, kuigi ajalooliselt eelnes ristikannatus surnuist ülestõusmissele. Kannatusega võidab Jumal ära kannatused; surmaga võidab Ta ära

surma. Kristuse valu ei vastandu Tema auhiilgusele ega Tema õndsusle. See on aines, millest Ta ammutab oma igavese võidu.

Aga miks siis ometi, mu armsad vennad ja õed, ikka ja jäalle mõtiskleda nende samade asjade üle? Kas sellel kõigel on siis töesti meie jaoks väärust? Jah on, olen selles sügavalt veendumud.

Ma olen sügavalt veendumud, et kannatused, mis said osaks Kristusele, kes kannatab alati koos inimesega, leevendavad meie kannatusi; kannatused, mis Tema surnuist ülestõusmissega on juba ületatud, kergendavad meie vaeva ja isegi kui me seda ei näe, annavad vastuse küsimusele meie eneste surma kohta, mis meid päevast-päeva vaevab, ükskõik millised ka poleks meie kasutada olevad ainelised ja teaduslikud võimalused.

Kas ilma selle kindla veendumuseta siudaksime öelda emale, kes kaotab oma ainsa poja, naisele, kes kaotab oma abikaasa: „Jeesus ise, kes sinu eest on surnud ja üles tõusnud, kannatab selsamal hetkel neid samu kannatusi, mida sinagi ja Ta kannatab need sinu eest ära, igaveseks, ja rist, mida sa kannad, on sinu Päästja rist? Ning kuna Jeesus kannab seda koos sinuga, siis tea, et juba see risti kandmine, kaheksi koos, väljendab võitu. Aga tuleb päev, mil su silmad avanevad ja ka sina hakkad nägemä!”

Ülestõusmispühade hommik! ... Täna võib paradiis mulle olla kui mitte päris avali, siis vähemalt paokil, olenevalt sellest, kui sügavalt ma võtan omaks jumaliku Ülestõusnu

Jeesuse Kristuse. Pean vaid tooma Ta uesti oma igapäevasesse ellu, taskma Ta sisse oma elu argipäeva, lubama Tal osa saada iga oma elu hetke raskustest ja lootustest.

Ülestõusmispühade hommik! ... Sellest hetkest alates võin ma olla juba paradiisis koos elava Jeesusega. Kohe täna!

Armsad venna ja õed,

Olles nüüdsest vabad kõigist kartustest ja hirmudest, mingem usu ja kindla veendumusega vastu Ülestõusmisse päätvale valgusele. Särvav-ilusana ootab Kristus meid tühja haua sissekäigu juures.

„Ülestõusmisse päev; inimesed, saagem valgustatud; hakakem ümber teineteise kaela ... Kristus on surnuist üles tõusnud ... neile, kes hauas olid, elu kinkinud” kuulutame kogu paasapühade teenistuse ajal.

Ülestõusnud Jeesus Kristus on töesti meie ainus elu, meie ainus lootus, meie ainus pääste. Tema päralt on kogu au ja austus igavesest ajastü igavestü. Aamen!

Ülestõusmispühad
Armu aastal 2006

+ STEFANUS
Tallinna ja kogu Eesti metropoliit

Vaimulike abikaasade kokkutulek.

Meie metropoliidi õnnistusel toimus reedel, 3. märtsil kirikukeskuses EAÖK vaimulike abikaasade kokkutulek. Päev algas palvusega püha Platoni kabelis ja jätkus seminari ruumides kirikupea tervituse ja sissejuhatusega. Edasi võttis sõnajärje üle isa Gregorios Papathomas, kes tegi ülevaate naise rollist ühiskonnas läbi ajaloo. 2000 aastat tagasi oli tolleaegses ühiskonnas shokiks apostel Pauluse sõnum, et Kristuses on mees ja naine võrdsed. Kahjuks on aga veel tänagi kuulda häält, et naine olgu kirikus vait ja selle seisukohaga ollakse isegi väga rahul.

Peale lõunat pidas pikema ettekande proua Pirkko Siili Soome Õigeusu Kirikust, kes kogenud preestri abikaasana rääkis praktilistest asjadest-muredest ja sellest, kuidas neid lahendada. Kuigi vaimuliku abikaasa seisu toob kaasa palju kohustusi, tuleb alati silmas pidada seda, milleks oleme kutsutud - eelkõige oma

mehele toeks, hoolitsevaks abikaasaks ja lastele emaks. Preestri abikaasa ei pea omale kohustusi võtma koguduse ees (pühapäevakool, laulmine, kirikuleivad, kiriku koristamine, kaunistamine, laua katmine koguduse nimepäevaks jm), pigem vastupidi - tuleb leida inimesed nendeks töödeks. Kahjuks näitab meie praktika, et kui abilisi pole, tuleb kõik siiski endal ära teha.

Päev lõppes akafistiga meie valitsejannale, eestpalujale ja lohutajale Kõigepühamaale Jumalasünnitajale, kes Jumala Emana on ka meie kõigi Ema ja kaitaja.

Kohaletulnud olid väga tänulikud selle päeva ja ürituse eest. Oleks tore, kui sellised kokkusaamised jätkuksid edaspidigi ja et neist osavõtt oleks aktiivsem. Hea on, et vaimulike abikaasade muresid on tähele pandud ja et neid Kirikus ka tähtsustatakse - tähelepanu vajavad nii noored, eakad kui ka lesed.

Osvõtnu

Metropoliidi jumalateenistus Võrus

Stefan (Ilon) Fraiman

5. märtsil 2006. aastal – päeval enne Suure paastu algust, Andeksandmisse pühapäeval – toimus Võru Suurkannataja Ekaterina kirikus Tallinna ja kogu Eesti metropoliidi Stefanuse juhitud jumalateenistus. Metropoliidiga koos teenisid isa Aleksander Hopjorski, arhidiakon Justinus Kiviloo, diakonid Stefan Ots ja Miikael Raissar. Jumalateenistuse käigus pühites peapiiskop

diakoniks Anton Barkovi, kelle uueks nimeks sai Arseni – püha Arseni Suure auks (345–449 aa või 450 a, mälestamise päev – 8/21. mail), kes lihasuretaja ja vaikjana elas 50 aastat vaga mungaelu ning oli meelepärate Jumalale oma paastude ja palvetega.

Diakon Arseni sündis 1975. aastal Volhovi linnas Leningradi oblastis ja asus 1980ndate aastate alguses elama Eestisse, kus ta juba varakult pühendas ennast Jumala teenimisele. Valitseja märkis oma soovisõnades, et ootab noorelt diakonilt ausust, kindlameelsust ja vankumatust Jumala ja inimeste teenimisel, armastust koguduse, eesti rahva ja maa vastu.

Inglitiibadega ohvitser

Portreelugu

Indrek Sarapuu

Tuletan meelete oma esimest kokkupuudet Andrei Sõtsoviga. Meenutada ei ole sugugi raske. Aasta võis olla umbes 2000 või 2001. Tallinna Issanda Muutmise kirikus toimub piiskoplik liturgia. Kõik on uhke, vääriskas ja aukartstüratav. Piiskopi kõrval seisavad kui valvsad inglidi kaks noormeest, oraariid risti selja peal. Nende otsekui mõõdetud liigutustest kumab kindlameelsust. Aegajalt vaatavad nad üksteisele otsa ja muigavad elutargalt. See elutarkus ei mõjunud võlttilt – pigem nimetaksin seda kiriklikuks.

Need kaks inglitiivilist noorukit olid tänaseks vaimulikku seisusesse tõusnud diakonid Arseni (Anton) Barkov ja Andrei Sõtsov.

Teine kokkupuude toimus Saaremaal, kui ma juhuslikult Kuressaare Püha Nikolai kirikusse sisse pöikasin ning seal kuulutas altarist seesama prillidega nooruk tajutava uljuse ning väärirkusega epistli sõna.

Isiklikult tutvusin Andreiga palverännakul Athose saarele.

Niiüdseks oleme saanud suurteks sõpradeks. Me küll ei kogu andunult ja jumaldades üksteise mõtteteri, vaid meie sõprus põhineb pigem vaimsel ja – miks ka mitte – vaimulikul pinnal, kui me vaidles ja vahel häältki tõstes üksteisele oma vaateid selgitame. Samas pole võimalik kokku lugeda, kui palju Andrei mõtetest olen enda omaks adapteerinud.

Andrei vaimulikuks pühitsemise puhul oli mul au teda intervjuuerida.

Oled sündinud kakskeelsesse keskkonda. Sinu isa on venelane ja ema eestlane. Kas räägid emakeelena võrdselt nii vene kui ka eesti keelt? – Täpselt nii. Mõlemad keeled on mul väga lähedased ning leian, et iga maailma keel on Jumala and. Lõpetasin Tartus venekeelse keskkooli, kus õppisin armastama seda keelt ja kultuuri. Maakeel sai aga omaseks ema lapsepõlvekodus Saaremaal. Esimesed sõnad lapseeas olid eesti keeles ja selles omandasin ka kõrghariduse.

Sinu side Saaremaaga? Mulle tundub, et Saaremaa on üks ainumaaid kohti Eestis, kus eesti keele ja meeleta hakkama ei saa ega saanud ka nõuka-ajal.

Räägi oma suvedest vanavanematega. – Lisaksin, et Saaremaa-kant on tundud ka oma usklikkuse poolest.

Minu nüüdseks uinunud vanaisa, Sõrve metodistikoguduse õpetaja, selgitas mulle ristius esimesi algeid ja osalt just tänu temale tegin noorukina otsuse saada ristitud ja alustada pärast keskkooli teoloogilisi õpinguid. Minu esivanemate hälli – Sõrve poolsaarelasuva Mäebe külaga – on töesti seotud lapse- ja noorpõlve helgemad mälestused. Veetsin Sõrvess oma suved ja õppisin armastama sealset kaunistloodust ja leidma selles Jumala suurust. Sellele eelnes huvi koduloo, kultuuri ja kohaliku murraku vastu.

Tartu ja akadeemilisus. Millal hakkasid tajuma, et kuulud kahte kultuuri? Kuidas neid eristad? – Kui alustasin 1994. a õpinguid Tartu Teoloogia Akadeemias, püüdsin määratleda oma kiriklikku identiteeti. Akadeemia üliõpilased olid valdavas enamuses luterlased, mina aga noor õigeusuline. Mõistsin, et igas rahvuskultuuris on oma väärushinnangud ja leidsin, et õigeusu kirik on

oma rikkuses avatud paremini nii vene kui ka eesti rahva vaimsusele. Selles osas olen paljuski tänulik uinunud Eesti abiipiskop Siimeonile. Õpinguid Tartu Ülikooli usuteaduskonnas alustasin 1996. aastal, kus kirjutan praegu ka doktoriötööd Hruštšovi-aegsest usuvastases turmtulest Eesti piiskopkonnale.

Sa oled sõjaväelane ja nüüdseks ka vaimulik.

Samuti oled praegu üks haritumaid õigeusu vaimulikke. Sul on magistrikraad ja doktoritöö pooleni. Olen lugenud sinu tekste ja mõistnud, et mitteajaloolasele on need üks faktide ja aastaarvude virvar. Kuidas seda on võimalik elavaks rääkida? – Alustasin töesti 2002. aastast teenistust kaplanina Pärnu Üksik-Jalaväepataljonis ja olen selle aasta veebruarist Pärnu Issandamuutmise koguduse diakon. Hariduse osas ei taha ennast esile tuua, kuna meil on teisigi teoloogilise kõrgharidusega ametivendi (näiteks preestrid Mattias Palli, Valeri Nazarenko ja Aleksander Sarapik). Kirikuloolasena julgen väita, et ajaloos pole juhuslikkust, on vaid ettenägematus. Mida enam me fakte ja tekste uurime, seda enam avastame seaduspärasust ja mõistame möödenud aegade õhustikku ning tollaste inimeste tundeid ja kirgi. See töö on pikk protsess ning olen viimases alles poolel teel.

Räägi natukene eesti õigeusu vaimsusest. Mis see on? – Leian, et see vaimsus avaldub kõige paremini eesti õigeusu pühakutes, kirikumuusikas ja kogu meie kiriku kannatusloos. Õigeusu kirik on andnud paljudele keskhariduse, aidanud kaasa eesti rahva ärkamisele (näit Mihkel Suigusaar) ja iseseisvumisele (näit piiskopmärt Platoni ja ülempreester Anton Laar). Sellest kõigest võib tänapäeval ammutada palju usku ja armastust Jumala ja oma rahva vastu.

Kas vaimulikuseisus on sind muutnud? Kas tunned ennast kindlamalt oma mõttete ja ideede elluviimisele? – Pärast pühitsust olen tajunud endas vaimset rõõmu sellest, et saan veel rohkem teenida Jumalat ja ligimesi. Minu pühitsuse päeval pani valitseja mul südamele: „...hoia oma süda alati avatuna, et olla valmis teenima Kristust ja Tema Kirikut!“ Selle elluviimisele ja rakendamisele suunan ikka oma mõtteid ja selles teenimises leian palju kindlat usku, armastust ja väge!

Oikumeeniline patriarh Bartholomeos I tegi visiidi Mehnikosse ja Panamasse

MEXICO, 21. veebruar, OCA Communications – 8. kuni 12. veebruarini tegi Tema Pühadusoikumeeniline patriarh Bartholomeos I visiidi Mehnikosse, patriarhi saatis Eesti Apostlik-Õigeusu Kiriku metropoliit Stefanus.

Visiidi jooksul kohtus patriarh Ameerika Kreeka Õigeusu Kiriku Mexico piiskopi Alejoga, Tema Eminentzi, Kreeka Õigeusu Keskk-Ameerika metropolia metropoliidi Athenagorasega ning Antiochia Õigeusu Kiriku metropoliidi Anthonyga. Tema Pühadus kohtus ka Mehniko valitsuse ning Roomakatoliku Kiriku esindajatega.

Patriarhi saatsid lisaks metropoliit Stefanusele Tema Eminentzi Philadelphia metropoliit Meliton ning Tema Eminentzi Kreeta peapiiskop Timoteos III.

9. veebruaril andis patriarh Bartholomeos loengu keskkonnakaitselistel teemadel ning õhtul kohtus privaatselt riigi presidendi Vicente Foxiga tema residentsis.

Patriarh Bartholomeos pühitses Püha Liturgia Mexico Agia Sofia kreeka õigeusu katedraalis koos piiskop Alejoga. Bartholomeos I külaskäik märkis Oikumeenilise Patriarhi esimest visiiti Mehnikosse.

Oikumeeniline patriarh toetab sotsialistide konverentsi

KONSTANTINOOPOL, 21. veebruar, ANA – Oikumeeniline Patriarh Bartholomeos I otsustas toetada pahempoolse Sotsialistliku Internatsionaali suurejoonelist konverentsi, mille eesmärk on dialoogi pidamine kultuuride ja religioonide vahel, kirjutas The National Herald. Ajaleheteatelolikonverentsi organiseerimise taga Sotsialistliku Internatsionaali uus president, kreeklane George Papandreu, kes palus patriarhil ettevõtmist toetada. Konverents toimub lähijal Istanbulis ning saab osaks Oikumeenilise Patriarhaadi sammudest, millega teavitatakse üldsust

patriarhaadi seisukohast, et patriarhaat ei kasuta religiooni poliitilistel eesmärkidel. Patriarh tegi oma otsuse sotsalistide konverentsi toetada kohtumisel Türgi meediaga, kelle ta kutsus patriarhaadi keskusse Fanaris, et väljendada kahetsust kristlaste ja moslemite suhete jahenemise pärast karikatuuriskandaali tõttu.

Ameerika luterlaste delegatsioon väisas oikumeenilist patriarhi

KONSTANTINOOPOL, 21. märts, ELCA News – Ameerika Evangeelse Luterliku Kiriku (ELCA) 17liikmeline delegatsioon külastas Fanaris Tema Pühadust oikumeenilist patriarhi Bartholomeost.

Luterlased tegid patriarh Bartholomeosele ametliku visiidi ning loodavad, et Tema Pühadus külastab neid nende Chicagos asuvas peakorteris, nagu seda tegi oikumeeniline patriarh Demetrios.

ELCA New Jersey Sinodi ja ELCA piiskoppide konverentsi istuv piiskop E. Roy Riley luges patriarhile ette tervituse, millele Tema Pühadus oikumeeniline patriarh Bartholomeos vastas omapoolse ametliku tervitusega.

Stockholmis suri maailmakuulus Põhjamaade protopsaltis Nikolaos Nikolaides

HELSINGI, 28. märts, Soome Õigeusu Kiriku uudised – Stockholmis suri 25. märtsil maailmakuulus Bütsantsi kantor ja lauluõpetaja, protopsaltis Nikolaos Nikolaides, kes oli tuntuim Bütsantsi laulu tundja Põhjamaades.

Nikolaos Nikolaides sündis 1943. aastal Konstantinoopolis ning õppis bütsantsi laulu tundud õpetajate käe all juba lapsena. Aastaid tegutses Nikolaides Stockholmi Püha Georgiose katedraalis Roots ja kogu Skandinaavia metropolia protopsaltisena.

Nikolaides käis tihti ka Soomes, andes

loenguid Joensuu Ülikoolis ning bütsantsi laulu kontserde, ta osales ka esimesel rahvusvahelisel kirikumuusikakonverentsil eelmise aasta juunikuus.

Koos Soome õppejõu Hilkka Seppäneniga avaldas Nikolaides esimese soomekeelse Bütsantsi liturgia selgitustese.

Serbia Õigeusu Kiriku delegatsioon väisas USA

BELGRAD, 13. märts, Serbia patriarhaadi uudised □ Tema Õndsuse, Serbia patriarhi Pavle õnnistusel külastas Serbia Õigeusu Kiriku delegatsioon Ameerika Ühendriike ning kohtus mitmete USA administratsiooni ja Ühinend Rahvaste Organisatsiooni esindajatega.

Serbia kiriku delegatsiooni visiidi eesmärk olid kõnelused Kosovo ja Metohhia teemadel. Delegatsiooni juhtis Sumadija piiskop Jovan, talle sekundeerisid Zahumlje ja Hertsegoviina piiskop Grigorije, Lipljani vikaarpiiskop ja Visoki Decani kloostri iguumen

Teodosije, samuti teolooge ning Washingtoni Serbia ühenduse esindaja Andrew Verich.

16. märtsil külastas delegatsioon Valget Maja ning kohtus president George W. Bushi nõunikku Barry Jacksoniga, vesteldes Kagu-Euroopa teemadel.

Delegatsioon viis USA Kongressis läbi ka briifingu Kosovo ja Metohhia teemadel, selgitades sealset olukorda ning tingimus.

Vanglastvabanes Skoplje peapiiskop, metropoliit Jovan

BELGRAD, 13. märts, Danas □ Serbia õigeusu kiriku Skoplje metropoliit Jovan vabanes Endise Jugoslaavia Vabariigi Makedoonia Idrizovo vanglast pärast seal veedetud 220 päeva.

Makedoonia peapiiskopkond märkis oma avalduses, et piiskop Jovani vabastamine on rõõmus sündmus kõigile Makedoonia kodanikele hoolimata nende usulisest või rahvuslikust kuuluvusest, sest just tema on teinud sammu edasi, olemaks riigi võrdkuju rahvusvahelises suhluses.

Peapiiskopkonna teatel teenis peapiiskop Jovan kohe pärast vanglast pääsemist piiskopliku liturgia ning esitas jutluse, milles tänas Jumalat väe eest, mis aitas teda kanda talle ebaõigelt määratud koormat. Peapiiskop Jovan tänas piiskoppe, kogu vaimulikkonda ning usklikke talle osutatud toetuse eest.

2004. aasta augustis mõistis Makedoonia ülemkohus peapiiskop Jovani rahvusliku vaenu õhutamise tunnustel 18 kuuks vangi. Kohus kinnitas karistuse 2005. aasta keskel. Makedoonia valitsus eitas, et see on seotud kaks aastakümmet kestnud kanoonilise vaidlusega Serbia Õigeusu Kiriku ning sellest lahkulöönud piiskopkondade vahel, mis moodustasid kanooniliselt tunnustamata Makedoonia Õigeusu Kiriku.

Gruusia patriarhaadi avaldus seoses Gruusia kiriku avamisega Ukrainas

THBILISI, märts 2006, Gruusia patriarhaadi uudised □ Gruusia patriarhaat teatas, et tegi visiidi Ukrainasse peale teateid seal avatud Gruusia kirikukogudusest.

Gruusia patriarhaat selgitas, et kogudus kuulub kiriklikule struktuurile, mida maailma õigeuskirikud ei ole tunnustanud ning seega ei ole preester Nikoloz Inasaridze ning selle koguduse vaimulike teenistused ja talitused õigeuskiriku poolt tunnustatud.

Gruusia patriarhaadi teatel tuleb nii kiriku avamist kui ka teenistusloata ülempreestri Basil Kobakidze, samuti endise, ametist tagandatud piiskopi Kristofor Tsamalaidze tegevust käsitada kui isetegevuslikku, mitte Gruusia kiriku õnnistusel toimepandavat.

Gruusia parlament keeldus muutmast Gruusia kiriku ja riigi vahelist lepet

THBILISI, 17. veebruar, Gruusia patriarhaadi uudised □ Gruusia parlament keeldus riigi ombudsmani soovil revideerimast Gruusi Õigeusu Kiriku ja riigi vahel sõlmitud põhiseaduslikku lepet.

Inimõiguste olukorda puudutavas Gruusia parlamendi resolutsioonis toonitatakse vajadust põörata enam tähelepanu üksikvanemate ja laste, orbude ning vaeste elutingimustele parandamisele ning muuta selleks olemasolevat seadustikku.

Gruusia parlament tunnustas resolutsioonis põhimõtteid, mis on sätestatud riigi ja Gruusia Õigeusu Kiriku vahel sõlmitud põhiseaduslikus leppes ega nõustunud Gruusia ombudsmani seisukohtadega, mis on kirjas ombudsmani 2005. aasta inimõiguste-alase ülevaate peatükis □ Usuvabadus. □

Gruusia Kirik ja riigi justiitsministeerium sõlmisid vangide rehabilitatsioonileppe

THBILISI, 1. märts 2006, Gruusia patriarhaadi uudised – Gruusia Õigeusu Kirik ja justiitsministeerium sõlmisid vangide rehabilitatsiooni- ja järelhooldusleppe, millega kinnitavad koostööd ning vastutuse jagamist kinnipidamiskohtadest vabanenute toetamiseks ja ühiskonda aitamiseks.

Gruusia Õigeusu Kirikut esindas leppepoolena Thbilisi ja Mtskheta peapiiskop ja patriarh Ilia II ning ministeeriumi justiitsminister Gia Kavtaradze.

Pooled kinnitasid leppes, et tingimisi vabastatute katsehooldus on alternatiiv vanglakaristusele ning avab kirikule võimaluse kaitsta katsehooldusel olevate kinnipeetavate usulisi õigusi.

Vatikan tagastas Püha Andrease säilmed Kreeka kirikule

VATIKAN, 27. veebruar, zenit.org – Roomakatoliku Kiriku Õigluse ja Rahu pontifikaalnõukogust erru läinud kardinal Roger Etchegaray andis Rooma Issandamuutmise kirikus Kreeka Õigeusu Kiriku piiskopile Agathangelosele üle Püha Andrease säilmed.

Püha Andrease säilmed viis piiskop Agathangelos Ateenasse, kus nad asetati austamiseks Püha Varvara kirikusse.

Alates 1208. aastast puhkasid apostel Andrease säilmed Amalfis ning need viidi seal Konstantinoopolisse, kust need hiljem Rooma jõudsid.

Albaania Õigeusu Kiriku pea sai Kirikute Maailmanõukogu presidends

TIRANA, 27. veebruar, Albaania Õigeusu Kiriku uudised – Kirikute Maailmanõukogu üheksandal peaassambleel valiti ühehäälselt oikumeenilise organisatsiooni üheks presidends Albaania autokefaalse õigeuskiriku ülemkarjane, Tema Eminents peapiiskop Anastasios.

Assambleest võttis osa ligi 700 delegaati 348 konfessioonist kokku 120 riigist. Assamblee teema oli „Jumal, oma armus muuda maailma“ ning see toimus Rio Grande do Sul'i pontifikaalülikoolis Porto Alegres Brasiliias 14.-23. veebruarini.

Peapiiskop Anastasios oli avapalvuse esikõneleja ning samuti moderaator paneeldiskussioonis teemal „Religioosne mitmekesisus: kas emmatav või kardetav?“

Kirikute Maailmanõukogu valis 150 organisatsiooni keskkomitee liaget ning kaheksa presidenti, kes juhivad KMNi järgmiste seitsme aasta jooksul.

Albaania Õigeusu Kirik on Kirikute Maailmanõukogu liige olnud alates 1994. aastast. Peapiiskop Anastasios on juhtinud organisatsioonis mitmeid komiteesid, sealhulgas ka eri religioonide vahelise dialoogiga tegelevat komiteed.

Suri Tšehhimaa ja Slovakkia autokefaalse Õigeusu Kiriku peapiiskop Nikolaj

PRAHA, 1. veebruar, Soome Õigeusu Kiriku uudised-TASR – 78aastaselt suri tänavu 30. jaanuaril pika haiguse järel Tšehhimaa ja Slovakkia autokefaalse Õigeusu Kiriku ülemkarjane, peapiiskop Nikolaj.

Tema Eminents, peapiiskop Nikolaj maeti 4. märtsil Ida-Slovakkia Prešovi Püha Aleksander Nevski katedraalis.

Ülemkarjast saatsid ära Slovakkia president Ivan Gašparovic ja peaminister Mikulaš Dzurinda ning 13 õigeuskiriku esindajad üle kogu maailma.

Peapiiskop Nikolaj sündis Ida-Slovakkia Sabinovi maakonnas Hanigovce külas. Ta pühitseti preestriks 1950. aastal. 1965.

aastal valiti ta Prešovi piiskopiks ning peapiiskopiks aastal 1987.

Lintula naiskloostri 60 aasta juubelit tähistatakse tänavu 11. juunil

HELSINGI, 20. märts, Soome Õigeusu Kiriku uudised – Soome Lintula naiskloostri 60. aastapäeva palverännupüha peetakse selle aasta 11. juunil.

Lintula kloostri juubelipidustuste päev algab kell 9 hommikul liturgiaga, millel teenib Soome Õigeusu Kiriku peapiiskop Leo. Liturgiale järgneb trapee ning kõnede pidamine, samuti esitleb klooster uut raamatut kloostrielust “Hea osa valinud.”

Igumeenia Marina sõnul on kõik sel päeval teretulnud kloostrisse püha pidama, ta palub vaid, et need, kes kavatsevad Lintulasse minna rühmaga, annaksid sellest õdedele teada maiku lõpuks.

Soomest valiti Kirikute Maailmanõukogu keskkomiteesse kaks ortodoksi

HELSINGI, 23. veebruar, Soome Õigeusu Kiriku uudised – Soome õigeusklikud said Kirikute Maailmanõukogu keskkomitees tugeva esindatuse – sinna valiti Soomest lausa kaks ortodoksi.

Soome Õigeusu Kiriku teatel valiti Kirikute Maailmanõukogusse kaks Soome õigeusulist: isa Heikki Huttunen ning teoloogiamagister Outi Vasko. Varem oli KMN keskkomitee liige Soomest Helsingi metropoliit Ambrosius.

Kirikute Maailmanõukogu üheksas peaassamblee toimus 14.-23. veebruarini Brasiliias Porto Alegres. Organisatsiooni keskkomiteesse kuulub 150 liaget, neist neljandik on õigeusklikud.

Isa Heikki Huttunen sai Soome oikumeenilise nõukogu peasekretäriks

HELSINGI, 4. aprill, Soome Õigeusu Kiriku uudised – EAÖK Püha Platoni seminari õppejöud ning Soome õigeusupreestrite ametiühingu tegevjuht isa Heikki Huttunen valiti Soome oikumeenilise nõukogu peasekretäriks.

46aastase isa Heikki ametiaeg oikumeenilise nõukogu peasekretärina algab tänavu 1. augustil ja kestab 31. juulini aastal 2011. Ta on esimene õigeusklik selles ametis.

Isa Heikki Huttunen on Helsingi Ülikooli teoloogiamagister aastast 1985 ning ta

toimetanud
preetsi Sakarias Leppik

EAÖK Kuressaare püha Nikolause (Nikolai) kogudus.

Kuressaare (Arensburgi; 1952-1988 Kingissepa) õigeusu kogudus asutati pärast Põhjasõda sõjaväelaste, kaupmeeste ja nende perede tarvis. 1721-1947 ei olnud õigeusulistel oma kirikut, koguduses teenisid Riia Peeter-Pauli kiriku ja alates 1733. a sõjaväe (Suzdali polgu) preestrid. 1748-1950 ehitati Kuressaarde esimene puust kirik põrandapinnaga 35 m². 04.05.1750 pühitseti kirik meresõitjate kaitsa ülempiskop imetegija Nikolause auks (kirik lammutati 1790. a), esimeseks preestriks määrati Semjon Zaklinski. Praegune paekivist ristikujuline piklik kolmelööviline sammastele toetuv kirik ehitati keisrinna Katariina II käsil aastatel 1786-1789 ja pühitseti 22.09.1790. aastal. Kiriku sepistatud värvavad valmisid 1840. a paiku kaupmehest kiriku vanema Sofoni Holostovi eestvõttel. 1846-1848. a tulid tuhanded inimesed üle terve Saare maakonna Kuressaare preestrite Aleksi Panovi ja eesti keelt valdava Jakov Boikovi juurde, et lasta end õigeusku salvida. Kuressaare preestrid hakkasid korraldama uusi kogudusi Saare- ja Muhumaal ning otssima jumalateenistuseks sobivaid ruume. 1862. a olid Kuressaare 3400 elanikust 1257 õigeusulised. Eestikeelsete jumalateenistustega jaoks ehitati kiriku põhjalöövi idapoolsesse otsa lisaaltar, mis pühitseti 31.07.1879. a Issanda taevaminemise auks. Algsest vene kogudusest oli saanud eesti-vene segakogudus. 1910. a liideti Abruka saare õigeusulised Kuressaare kogudusega, Abrukale ehitati õigeusuliste tarbeks väike palvela. Laste harimiseks oli Kuressaare koguduses asutatud kihelkonnakool (asutatud 1850), mis muudeti 1872. a nn Näidiskooliks, kus valmistati ette õigeusu koolidele õpetajaid, 1881 avati samas ka harjutusklass. Tegutsesid Pähkla, Upa, Ansi-Randvere, Saaremaa Vennaste Seltsi poeglade ja tütarlaste abikoolid.

12.-13.08.1939 toimusid Kuressaares üle-eestilised apostlik-õigeusu noortepäevad. Preestreid on koguduses asutamisest alates olnud 30, lisaks diakonid ja köstrid. Praegune koguduse vaimulik on 1954. aastast ülempreester Felix Kadarik, kirikuametisse kuuluvad veel köster Kira Aav, koorijuht Helena Kadarik, kiriku vanem Kalev Lind.

6. detsember-nigulapäev.

Issand austas sind, piiskop Nikolaus, suurte imetegude anniga nii elu ajal kui ka peale surma. Sest kes ei saaks ruttu kuuldud ega leiaks sinus palavat eestkostjat, kui ta su püha nime usuga appi hüütab?

See laul püha Nikolause mälestusteenistusest iseloomustab kõige paremini Kuressaare koguduse pühakut. Tema on pühak, kes kuuleb ja täidab palveid juba enne, kui nad üle meie huulte tulevad. Püha isa piiskop Nikolaus (+350) sündis Patara linnas Liikiamaal Väike-Aasias. Alates sünnist näitas Jumalast äravalitud Nikolaus oma imetegusid ja tulevase au valgust. Juba noorelt sai ta vaimuliku kutsumuse osaliseks ja pühitseti Patara linnas esiteks lugejaks, hiljem preestriks ja piiskopiks. Lakkamata palvetades hoolitses ta oma vaimuliku karja eest, jagades oma viimast vara hädasolijate ja kannatajatega. Armuande püüris püha Nikolaus alati salaja jagada, varjates oma heategusid. Eriti kaitses ta Liikiamaa Kirikut kristlaste tagakiusaja keiser Diokletianuse ajal (284-305. a) ja kannatas koos koguduse liikmetega usu pärast. Keiser Konstantinuse ajal vabanes ta vangistusest ja pöördus tagasi oma vaimuliku karja jurdre. 325. a võttis püha Nikolaus osa I Sinodist (üleilmsest kirikukogust), kus võeti vastu Kiriku usutunnistus („Mina usun...“). Oma eluga näitas ta, et on tööst „maailma valgus“ ja „maa sool“, nagu Kristus tõeliste usklike kohta evangeeliumis ütleb. Siit ilmast lahkus püha Nikolaus kõrges vanuses. Pühaku säilmed asuvad Bari linnas Itaalias, kuhu need Myra linnast 1087. a itaalia kaupmeeste poolt viidi. Seda sündmust tähistatakse kevadisel nigulapäeval 9. mail. *Püha isa Nikolaus, palu Jumalat meie eest! Nikolaus / Nikolai (kr Nikólaos < nik > “voit” ja laos “rahvas”) – temast on tulnud sellised nimed nagu Niko(lai), Laos, Migul, Mikk, Nigol, Nigulas, Niilas, Niilo jt.*

Vaga vanake Porfirios laste kasvatamisest

tolkinud Vaike Tammes

Laps tahab enda lähedale palava palvega inimesi

Laps tahab enda lähedale palava palveeluga inimesi. Ta tahab, et ema ei piirduks üksnes sellega, et jagab oma lapsele ainult tuntavaid hellitusi, vaid et ta silitaks teda samal ajal ka palves. Laps tunneb oma hinge sügavuses seda vaimulikku paitust, mille ema talle salal viisil saadab, ja tunneb tömmet tema poole. Laps tunneb end turvaliselt ja kindlalt, kui ema pideva ja lakkamatu tulise palvega oma last salal viisil kallistab ja kõigest ängistavast vabastab.

Emad oskavad muretseda, nõu anda ja palju rääkida, kuid nad ei ole õppinud palvetama. Suur hulk õpetusi ja nõuandeid teevad palju halba. Vähem sõnu lastele! Sõnad tungivad kõrvadesse, kuid palve südamesse. On vaja palveid ilma ärevuseta, vaid usuga, aga ühtlasi ka head eeskju.

Ühel päeval tuli siia, kloostrisse, üks ema, kes oli täis meeleteidet oma pojaga Georgi pärast, kes oli omadega täitsa sassis. Hulkus hilisõhtuti halbades kampades ja tema olukord läks iga päevaga aina halvemaks. Ema aina nuttis ja oli suures mures. Ütlesin talle: "Ära ütle talle midagi, ainult palveta." Leppisime emaga kokku ühise palve aja igal öhtul kella kümnest veerand üheteistkümneni. Ma ütlesin talle, et ta laseks pojat midagi ütlemata välja minna mis ajal too iganes soovib ega küsiks pärast, mis kell ta koju tuli ja muud seesugust. Hoopis öelgu talle suure armastusega: "Söö, Georgi, me jätsime sinu jaoks külmkappi süüa," ja mitte midagi muud. Et ta üldiselt suhtuks temasse armastavalt ega unustaks palvet. Ema käitus õpetuste järgi ja kui oli möödunud umbes kakskümmend päeva, ütles Georgi emale: "Ema, miks sa minuga ei räägi?" "Kas ma töesti ei räägi sinuga, Georgi?" "Ema, sul on midagi minu vastu. Sa ei räägi minuga." "Mis imelikku juttu sa ajad, Georgi? Kuidas ma ei räägi sinuga? Kas ma siis praegu ei räägi sinuga? Mis sa tahad, et ma sulle ütleks?" Georgi ei vastanud talle. Ema tuli pärast minu juurde kloostrisse ja ütles: "Isake, mida mu laps selle all mõtles?" "Meie meetod töötas!" "Mis meetod?" "See, et ma teile ütlesin, et te ei ütleks talle midagi, ainult palvetaks salaja ja laps tulebki mõistusele." "Arvad, et see on see?" "See on see!" ütlesin, "ta ootab, et sa teeks talle märkuse: "Kus sa olid, mida tegid?" ja tema saaks siis sulle vastu hakata ja veelgi hiljem koju tulla." "Oi-oi," ütles ema, "millised saladused neis peidus on!" "Kas sa nüüd, kui olukord sulle ise räägib, mõistad? Tema vaivas sind, sest ta tahtis, et sa temaga riidleks ja tema saaks oma krutskeid teha. Teda teeb see murelikuks, et sa temaga ei riidle. Selle asemel, et muretseksid sina, kui ta oma "tükke" teeb, muretseb nüüd tema. Sellepärast, et sina ei muretse ja näidolevat ükskõikne."

Ühel päeval kuulutas Georgi kodus, et ta läheb minema. Tuleb tööt lää ja läheb Kanadasse. Ta oli ka oma ülemusele öelnud: "Ma lähen minema, otsi mu asemel uus tööline." Ütlesin vanematele selle peale:

"Meie palvetame." "Aga ta on ju valmis ära minema... Küll ta alles saab mu käest!" ütles isa. "Ei! Sa ei puutu teda," ütlesin mina talle. "Kuule, vanake, mu laps läheb minema!" "Las läheb," ütlesin, "teie hakake aga palvetama ja mina koos teiega." Paari kolme päeva pärast oli pühapäev. Hommikul vara ütles Georgi neile: "Ma lähen nüüd. Koos oma sõpradega." "Hästi, nii kuidas soovid," ütlesid talle vanemad. Läkski. Sai sõprade, kahe tüdruku ja kahe poisiga kokku, üürisid auto ja võtsid suuna Halkiida poole. Käisid siin, käisid seal. Sõid, jõid, pidutsesid. Pärast seda asusid kodu poole teele. Selleks ajaks aga oli juba hämardunud. Georgi oli roolis. Anna juures sõitis ta autoga vastu ühe maja nurka, tekitades masinale tõsise vea. Mida teha? Otsustasid vaiksest sõitma hakata ja töid auto nõnda Ateenasse.

Georgi jõudis hommikupoole ööd koju. Vanemad ei öelnud talle midagi. Tema aga heitis voodisse ja jäi kohe magama. Pärast, üles töustes, ütles: "Isa, mul juhtus selline lugu. Nüüd tuleb meil auto ära parandada ja see nõub palju raha." Isa vastas talle: "Mu laps, sa tead ju isegi, et mul on võlad maksta ja su õed ülal pidada... Ütle, mis meist saab?" "Aga mida ma teen, isa?" "Tee nii, nagu arvad. Sa oled juba täiskasvanud inimene ja mõistust sul on. Mine jah Kanadasse raha kokku ajama, et..." "Ma ei saa niimoodi minna," ütles too, "me peame selle asja praegu korda ajama!" "Ma ei tea," vastas talle isa, "eks sa aja siis see asi korda."

Nähes, et isast pole abi, läks poiss minema. Läks ja otsis oma ülemuse üles ja ütles talle: "Tead, mul juhtus selline lugu. Ma ei lähe ära. Ära võta kedagi teist mu asemele." Too vastas talle: "Hea küll, olgu." "Jah, aga mul on raha vaja." "Nojah, aga sa tahad ju ära minna. Sel juhul peab su isa seda oma allkirjaga käendama." "Ma annan ise sulle allkirja. Mu isa ei sega ennast sellesse asjasse, ta juba ütles mulle. Ma hakkan uesti tööle ja maksan sulle kõik tagasi."

Kas see pole Jumala ime? Kui ta ema uesti mu juurde tuli, ütlesin talle: "Näed, meie plaan läks õnnek ja Jumal võttis meie palveid kuulda. Ja ka see õnnetus oli Jumala poolt antud. Laps jääb nüüd koju ja muutub aja jooksul mõistlikumaks."

Nii läksid asjad tänu meie palvetele. Toimus ime. Vanemadpaastusid ja palvetasid, ei öelnud pojale midagi ning kõik läks hästi. Mõne aja möödudes tuli poiss ise kloostrisse ja otsis mind üles – ilma et vanemad oleks talle kunagi minu kohta midagi rääkinud. Georgist sai väga tubli mees ja ta töötas praegu lennunduses. Ta lõi ka väga toreda perekonna.

Palju palvet ja vähe sõnu lastele

Kõik asjad saavad palve, vaikimise ja armastuse läbi korda. Kas mõistate, milline on palve mõju? Töelist kasu toob armastus palves, armastus Kristuses. Niikaua, kui te armastate lapsi lihtsalt inimliku armastusega, mis on tihti haiglaslik, on nad omadega segaduses. Niikaua hakkavad nad teile vastu. Kuid kui teie armastus teineteise ja oma laste vastu muutub kristlikuks ja pühaks, kaovad teil ära ka probleemid. Vanemate pühadus päästab lapsed. Et see kõik nii oleks, peab Jumala Arm vanemate hingedes mõjule pääsema. Keegi ei saa iseenesest pühaks. Seesama Jumala Arm on see, mis pärast valgustab, soojendab ja elustab ka laste hingi.

Sageli helistatakse mulle ka välismaalt ja küsitakse nõu oma laste ning muude teemade kohta. Ka täna helistas mulle üks ema Milanost ja küsis, kuidas

käituda oma lastega. Ütlesin talle: "Palveta, ja kui on vaja rääkida, siis räägi oma lastega armastusvärselt. Aga kõige rohkem palveta ja ütle neile võimalikult vähe. Ja kõigi puhul on vaja palju palvetada ja vähem rääkida. Ei maksa muutuda ebameeldivaks, vaid hoopis salaja palvetada ja pärast rääkida. Küll Jumal annab meile sisimas kinnitust, kui meie jutt on teiste poolt vastuvõetav. Aga kui ei ole, siis me lihtsalt ei räägi. Siis ainult palvetame salaja. Sest rääkimisega muutume sellisel juhul teiste jaoks ebameeldivaks ja tekitame neis vastupanu, mõnikord koguni viha. Seepärast ongi parem öelda selliseid asju salal viisil teiste südamesse, mitte kõrva – läbi salajase palve."

Kuula, mis ma sulle ütlen: kõigepealt palveta ja siis räägi. Nii kätugi oma lastega. Kui sa neile kogu aeg nõu annad, muutud sa nende jaoks tüütavaks ja kui nad kord suureks kasvavad, tunnevad nad nagu sundust. Ühesõnaga, eelista palvet. Räägi nendega läbi palve. Sina räägi Jumalale ja Jumal ise räägib nende sees. Tähendab, et ole vaja õpetada lapsi niimoodi, et su hääl nende kõrvu kostab. Sa võid ju ka nii teha, aga esmalt pead oma lastest rääkima Jumalaga. Ütle: "Issand Jeesus Kristus, valgusta mu lapsukes. Ma annan nad Sinu hoolde. Sina oled nad mulle andnud, kuid mina olen nõrk ja ei suuda neid juhatada. Seepärast palun ma Sind, valgusta Sina neid!" Ja Jumal räägib nendega ja nad ütlevad ise: "Oh, ma ei oleks pidanud oma ema kurvastama sellega, mis ma tegin!" See tuleb Jumala Armu abil ise nende seest.

See õpetus on täiuslik - ema räägib Jumalaga ja Jumal räägib lapsega. Kui nii ei toimu, siis räägi, räägi... jutt läheb ühest kõrvast sisse ja teisest välja ning muutub lõpuks sundimiseks. Laps kasvab ja hakkab vastu. Hakkab tagasi tegema oma isale ja emale, kes teda tagant sundisid. Kuid on ainult üks asi, mis on täiuslik - kui räägib isa ja ema armastus ning pühadus Kristuses. Pühaduse kiirgus, mitte inimlik püüdlus, teeb lastele head.

Kui lapsed on mingist tõsisest probleemist traumeeritud ja haavunud, siis ärge laske ennast häirida nende kätumisest ja inetusti rääkimisest. Tegelikult nad ei taha seda, aga nad ei oska rasketel hetkedel teisiti kätuda. Hiljem nad kahetsevad. Kui te aga ärritute ja vihastute, siis muutute te üheks koos kurvaimuga, ja too narrib teid kõiki.

Isa Porfirios on sündinud 1906. aastal Evias, Kreekas. Kuna pere oli suur ja vaene, tuli tal juba 7-aastaselt tööle asuda, jäädvaid ühe klassi haridusega. 12-aastaselt läks ta salaja Pühale Athose Mäele, soovides jälgendada püha Johannes Koopaelaniku, keda ta oli eriliselt armastama hakanud. 14-aastaselt tehti ta mungaks ja 2 aastat hiljem

omandas Suure Skeema. Veidi hiljem kinkis Jumal talle läbinägemise rõõme. 19-aastaselt jäi vanake tõsisest haigeks, nii et pidi jäädavalt lahkuma raskete elutingimistega Pühalt Mäelt. 20- aastaselt pühitseti ja preestriks. 1940. aastal, Teise maailmasõja eel, asus ta preestrina tööle Ateena polikliinikusse, kus töötas 33 aastat. Vaatamata oma väga halvale tervisele ja pimedaksjäämisele, asutas ta siiski 1990. aastal kloostri, mille rajamisega ta oli aastaid vaeva näinud. Rahvas armastab vanake Porfirio tänu tema lihtsusele ja armastusvärsusele. Paljud inimesed käisid reda kuulamas eripaikadest üle Kreeka ja ka välismaalt, rahvas pidas teda pühaks juba tema eluajal. Võimased eluaastad pühendas ta oma uinumise eetervalmistamisele. Tema unistuseks oli surra Pühalt Mäel kloostris, kus ta oli mungaks saanud ja see unistus täitus tal 2. detsembril 1991.

Пасхальное послание

Возлюбленные братья и сестры!

ХРИСТОС ВОСКРЕС ИЗ МЕРТВЫХ!

Христос воскрес из мертвых, и Жизнь восторжествовала.

Снова Жизнь воцарилась повсюду, поскольку Воскресение означает победу над смертью. Воистину возглашаем мы вместе со свт. Иоанном Златоустом: «Смерть, где твое жало? Ад, где твоя победа?»

Но что есть Жизнь, изгоняющая смерть? Есть только один ответ – Христос. Своим воскресением Он даровал жизнь мертвым.

И эта новая Жизнь вечна. Она являет нам Божественные чудеса и глубину Еголюбви. Любовь, которую Иисус Христос воплотил собой и силу, которая превыше всех сатанинских ухищрений. Всесожигающее и торжествующее пламя воскресения побеждает крестные страдания, муки и страдания. Таков ответ Божественной любви. Без него не было бы ни праздника Воскресения Христова, ни праздника Пятидесятницы.

Воскресение из мертвых открывает нам новое, поистине переломное измерение: сегодняшний день — не воспоминание об историческом событии. Историческое время не вместит этот день, поскольку он принадлежит отныне времени Иисуса Христа, в котором все настоящее; в котором прошлое и настоящее смешиваются в мгновении, переживаемом нами в данный момент, потому что только Воскресение в действительности связывает все воедино. И это мгновение — окончательное настоящее. Отныне Страстная пятница и Воскресение Христово в вечности Божественной жизни Христа стали одним. Хотя исторически воскресению из мертвых предшествовали крестные муки. Страданием Бог побеждает страдания. Смертью Он побеждает смерть. Боль Христа не отделима от Его сияния и Его блаженства. Это единственное, откуда проистекает Его вечная победа.

Зачем же, мои возлюбленные братья и сестры, снова размышлять над одним и тем же? Неужели все это действительно имеет для нас ценность? Да, имеет. Я в этом глубоко убежден.

Я глубоко убежден, что страдания, к которым приобщился всегда страдающий вместе с человеком Христос, облегчают наши страдания. Страдания, которые уже преодолены Его воскресением из мертвых, облегчают наше горе. И это дает ответ на вопрос о нашей собственной смерти, вопрос, который мучает нас изо дня в день, вопрос, на который наука ответить не в состоянии.

Разве без этой твердой уверенности мы могли бы сказать матери, которая теряет единственного сына, жене, теряющей мужа: «Сам Христос, который умер и воскрес за тебя, претерпевает в этот самый момент эти же самые муки, что и ты. Что Он претерпевает это за тебя всегда. Что крест, который ты несешь — это крест твоего Спасителя. Но поскольку Христос несет его вместе с тобой, знай, что уже это несение креста вдвоем, вместе означает победу. Но придет день, когда твои глаза откроются, и ты прозреешь!»

Утро Воскресения Христова!.. Сегодня рай может быть если и не совсем открыт, то по крайней мере полуотворен. И это зависит от нас. Это зависит от того, насколько глубоко мы принимаем тайну Божественного Воскресения Иисуса Христа.

Мы должны только привнести Его снова в нашу повседневную жизнь, разрешить войти Ему в наши будни, позволить Ему разделить с нами каждое мгновение нашей жизни, все наши трудности и надежды.

Пасхальное утро!.. С этого мгновения ты можешь уже быть в Раю вместе с живым Иисусом Христом. Уже сегодня!

Возлюбленные братья и сестры!

Только теперь, освободившись от всех страхов и опасений, с верой и твердым духом выйдем навстречу спасительному Свету Воскресения. Воссиявшим во славе ждет нас Христос у входа в пустую гробницу.

«Воскресения день, просветимся люди... и друг друга обымем... Христос воскрес из мертвых... и сущим во гробах живот даровав» провозглашаем на протяжении Пасхального богослужения.

Воскресший Иисус Христос воистину наша единственная жизнь, наша единственная надежда, наше единственное спасение. Ему же подобает честь и поклонение во веки веков. Аминь!

+ Стефан,
Митрополит Таллинский и всея Эстонии

Пасха Господня,
2006

начинается с нашей возможности и желания молиться.

Вовремя молитвы мы всегда находимся в настоящем моменте. В остальное же время поддаемся искушению жить в прошлом или в будущем. Потому мы нуждаемся в ежедневной молитве, которая вернула бы нас к той реальности жизни, отношений с другими людьми и ответственности друг перед другом, к которым призывает нас Бог.

Каждый праздник Воскресения Христова, как и Св. Причастие — это событие, которое с каждым разом должны приблизить нас к настоящему пробуждению, которое уготовано всем нам, произойдет ли оно в этой преходящей жизни или после нашей биологической смерти.

Да воссияет для всех нас свет воскресшего Спасителя, Господа нашего Иисуса Христа!

Да пребудет Он с нами на нашем жизненном пути, как Он и обещал это тем, кто останется твердым в вере до конца.

О. Георгий Ильвес

7 апреля 2006 года в праздник Благовещения

Да воскреснет Бог, и расточатся врази Его...

Христос воскрес из мертвых! Будучи Богом и в то же время Человеком, Он принял тягчайшую земную муку — смерть на кресте, которая была предназначена для величайших преступников того времени. Своим смирением Он показал пример всем обремененным, всем ищущим спасительного пути. А значит, всем нам!

Подобно тому, как каждой весной природа пробуждается к новой жизни, чтобы снова вступить на еще один круг рождения — жизни — смерти, так и нам снова дано время для перерождения, для исправления нашей жизни. И это время не случайно приходится на весну. Как солнце освещает и согревает нашу землю, создавая условия для зарождения и роста, так Воскресение Христово — освещает и согревает замерзшее человеческое сердце, уже не способное любить, но имеющие в себе зачатки любви.

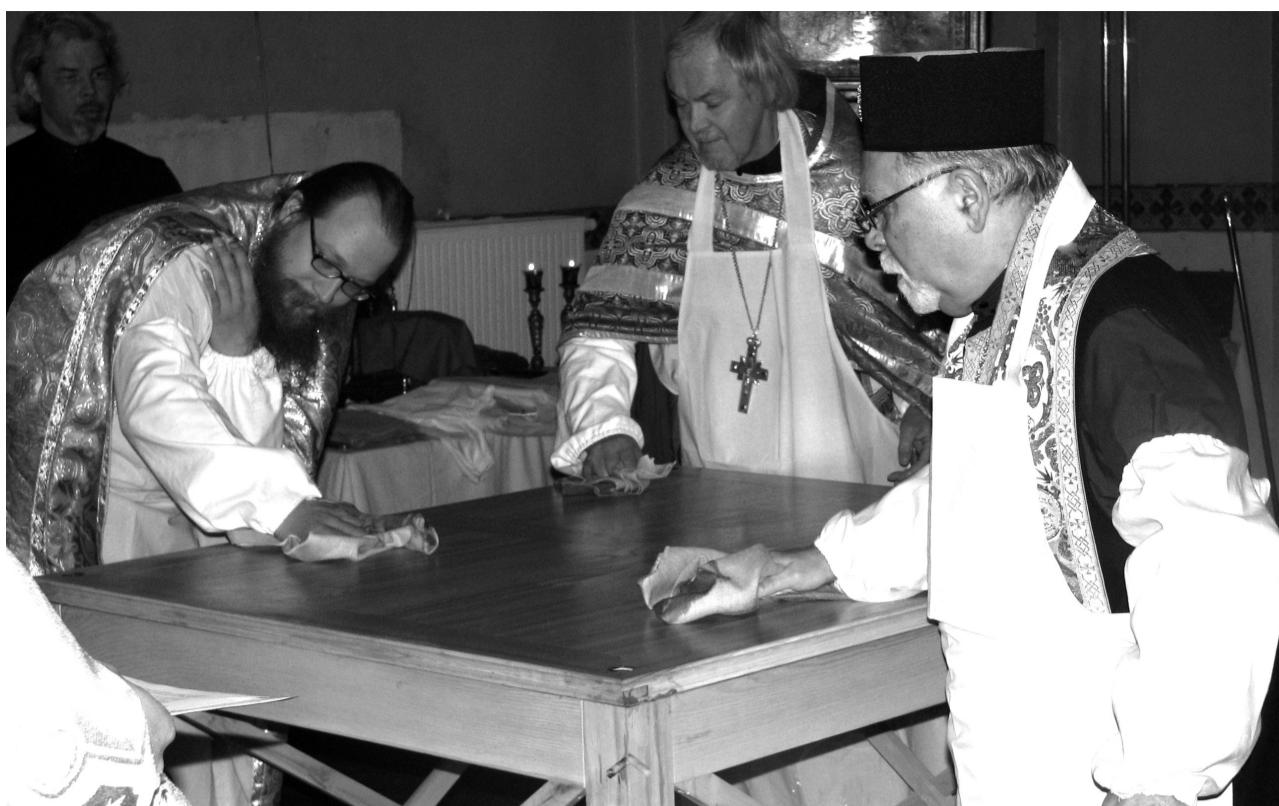
Сын Божий сказал нам, что каждый, кто верит в Него, будет иметь в Нем жизнь вечную. Сын Божий, пришел к нам с любовью и милостью, пришел не судить и карать, но миловать.

По своей великой милости Он завещал нам совершать священные таинства, чтобы мы через Таинство Крещения и Миропомазания могли заново родиться, очищенные водой и Св. Духом. Чтобы мы — немощные — могли бы стать сильными, приобщаясь Христовых Таин во Святом Причастии. Чтобы мы — больные — могли бы исцелиться в Таинстве Соборования.

Да вселит в нас это знание смелость и твердую веру, ибо Христос победил мир. Он расточил узы ада и победил жало смерти. Он указал нам дорогу домой, на нашу настоящую родину.

Нам придется бороться в этом мире со своими страстями, немощью и грехами, но мы сможем бороться только тогда, когда действительно почувствуем силу Божией милости и смиренной любви. Потому что наших собственных сил для этого недостаточно.

Очень важно, чтобы мы упражнялись в молитве, потому что молитва — это большой труд, и он требует упражнения. Посредством молитвы мы учимся через Христа приобщаться Божественной любви. В молитве мы чудесным образом можем ощутить Его прикосновение. Все в нашей жизни

Освящение престолов в Тартуском Успенском соборе

Пресвятой Владычицы нашей Богородицы и Приснодевы Марии Митрополит Таллинский и всея Эстонии Стефан освящал новые престолы в Тартуском Успенском соборе.

Тартуский собор в честь Успения Пресвятой Богородицы построен в 1783 г. Его венчает один большой и четыре малых луковичных купола. Кроме главного престола в честь Успения Пресвятой Богородицы, храм имеет два придела: северный – во имя сщмч. Исидора Юрьевского и южный – во имя свт. Николая, архиепископа Мир Ликийских. Новые престолы были установлены после недавнего ремонта, в ходе которого

полностью заменили пол в храме.

После завершения чина освящения храма, от архиерея творимого, владыка совершил Божественную литургию. Ему сослужили настоятель Успенского собора иеромонах Геннадий (Кружков), настоятель собора во имя Александра Невского иеромонах Орентий (Мяги), архидиакон Иустин Кивилоо и диакон Арсений Барков. В ходе архиерейской службы состоялась хиротесия – пострижение во чтецы Стефана (Илона) Фраймана. По окончанию Богослужения была устроена трапеза, подготовленная старостой Лидией Мадисон и прихожанками собора.

Выставка церковного текстиля

В рамках XII Культурного форума в Эстонии с 18 марта по 2 апреля в Тартуской Яновской церкви проходила выставка церковного текстиля, подготовленная Сирье Саар, Ингой Хеамяги, Индреком Сарапуу и Геннадием Барановым.

На выставке были представлены облачение, покровы, воздуха, антиминсы и другие образцы церковного текстиля. Специально к выставке в издательстве ЭАПЦ вышла брошюра, содержащая исторические сведения о литургических одеждах, сравнительные таблицы цветов облачения в Русской, Эстонской и Финской Православных Церквях, объяснение назначения церковного текстиля в богослужебной практике.

Собрание матушек

3 марта в Центре митрополии ЭАПЦ с благословения владыки состоялась встреча матушек – священнических жен.

День начался общей молитвой в часовне свмц. Платона и продолжился в помещении Свято-Платоновской семинарии. С приветствием и вступительным словом к собравшимся обратился Предстоятель. Архимандрит Григорий Папатомас выступил с историческим обзором роли женщины в обществе. Г-жа Пиркко Сийли из Финской

Диаконская хиротония Арсения (Антона) Баркова

5 марта – в последний день перед началом Великого поста, в Прощеное воскресенье – Митрополит Таллинский и всея Эстонии Стефан возглавил Божественную литургию в Церкви во имя Святой великомученицы Екатерины в Выру. Ему сослужили о. Александр Хоперский, архидиакон Иустин Кивилоо, диаконы Стефан Отс и Михаил Райссар.

В ходе богослужения архиерей рукоположил во диаконы иподиакона Антония Баркова с именем Арсений в честь преподобного Арсения Великого (345–449 или 450, день памяти – 8/21 мая), великого подвижника и безмолвника, который провел 50 лет в иноческих трудах и подвигах, постом и молитвой благоугождая Богу.

Ежегодная встреча Союза молодежи ЭАПЦ

12 марта – в Неделю Торжества Православия – в Тартуском Успенском соборе состоялась традиционная встреча Союза молодежи ЭАПЦ. В этот день Божественную Литургию возглавил архимандрит Григорий Папатомас. Ему сослужили настоятель собора иеромонах Геннадий (Кружков), благочинный Тартуской епархии протоиерей Иоанн Кескула, иерей Александр Сарапик и архидиакон Иустин Кивилоо.

На Богослужении была зачитана проповедь Митрополита Таллинского и всея Эстонии Стефана. После Литургии участником Богослужения был предложен постыдный обед, приготовленный старостой Лидией Мадисон и прихожанками Успенского собора.

В непринужденной обстановке были прослушаны выступления архимандрита Григория Папатомаса, иерея Александра Сарапика и Аво Тельпта. Докладчики характеризовали современное состояние нашей Церкви и деятельность Союза молодежи ЭАПЦ.

Диаконская хиротония Андрея Сычева

28 февраля Митрополит Таллинский и всея Эстонии Стефан в Пярнуской Преображенской церкви рукоположил во диаконы каплана Пярнуского пехотного батальона Андрея Сычева 28-летний Андрей Сычев – магистр теологии, докторант теологического факультета Тартуского университета. Объект его исследований – история Эстонской Церкви. В этой области он защитил бакалаврскую и магистерскую диссертации. В издательстве Тартуского университета вышла книга Андрея Сычева «Эстонская Православная Епархия в сталинское время: 1945–1953 гг.»

Православной Церкви говорила о некоторых практических вопросах и проблемах встающих перед женами священников.

В завершение встречи читали Акафист нашей Владычице, Заступнице и Утешительнице Пресвятой Богородице.

Диакон Арсений родился в 1975 году в городе Волхове Ленинградской области, в начале 1980-х годов переехал в Эстонию, где уже с юных лет посвятил себя служению Церкви.

В напутственной речи владыка отметил, что ждет от нового диакона честности, твердости и непреклонности в служении Богу и людям, любви к пастве, эстонскому народу и эстонской земле.

Вселенский Патриарх Варфоломей I совершил визит в Мексику и Панаму

Мехико, 21 февраля, ОСА Communications – 8–12 февраля Его Святейшество Вселенский Патриарх Варфоломей I посетил Мексику в сопровождении митрополита Таллинского и всей Эстонии Стефана.

В ходе визита Патриарх встретился с православными иерархами Центральной Америки – епископом Мехико Алео (Мексиканский Эзархат), митрополитом Панамским Афинагором и митрополитом Антиохийской Православной Церкви Антонием. Его Святейшество встретился в Мехико также с представителями Римско-Католической Церкви. Патриарха сопровождали митрополит Стефан, митрополит Филадельфийский Мелитон и архиепископ Крита Тимофей III.

9 февраля Варфоломей I выступил с лекцией на тему защиты окружающей среды, а вечером в приватной обстановке встретился с президентом Мексики Винсентом Фоксом.

Патриарх возглавил Божественную литургию в кафедральном соборе св. Софии в Мехико, ему сослужил епископ Алео. Это был первый визит Вселенского Патриарха в Мексику.

Вселенский Патриарх принял участие в конференции социалистов

КОНСТАНТИНОПОЛЬ, 24 февраля, Македонское агентство новостей – Вселенский Патриарх Варфоломей I принял участие в конференции социалистов.

«Диалог Цивилизаций» – с такой тематикой в Стамбуле при участии Вселенского Патриарха Варфоломея I состоялся Международный съезд Социалистического Интернационала.

Инициатором проведения этого международного форума является главная оппозиционная парламентская партия Греции «ПАСОК», и лично новый президент Социнтернационала Георгиос Пападреу.

Напомним, что во время гражданской войны в Югославии, Патриарх Варфоломей I созвал в Константинополе съезд по теме: «Мир и Терпение». Тогда на съезд прибыли лидеры мусульман, христиан и иудеев, которые подписали «Босфорскую Декларацию» в которой была осуждена политика использования религии в разрешение спорных политических вопросов.

«Любая война во имя Религии, это война против Религии», – было сказано в Декларации.

Необходимо также отметить, что Вселенский Патриарх во время последнего кризиса, связанного с публикаций карикатур на пророка Магомета, находясь в Латинской Америке повторно заявил о необходимости диалога между религиями во имя мира на Земле.

Делегация лютеран Америки посетила Вселенского Патриарха

КОНСТАНТИНОПОЛЬ, 21 марта, ELCA News – Делегация из 17 представителей Евангелико-Лютеранской Церкви в

Америке (ЕЛЦА) посетила в Фанаре Его Святейшество, Вселенского Патриарха Варфоломея I.

Лютеране в ходе официального визита выразили надежду, что Его Святейшество в свою очередь посетит штаб-квартиру ЕЛЦА в Чикаго, как это сделал его предшественник – Вселенский Патриарх Димитрий.

Председатель Синода ЕЛЦА в Нью-Джерси и Конференции епископов ЕЛЦА епископ Е. Рой Райли зачитал приветствие Патриарху, на которое Его Святейшество Вселенский Патриарх Варфоломей I ответил официальным приветствием.

Делегация Сербской Православной Церкви посетила США

БЕЛГРАД, 13 марта, Пресс-служба Сербского патриархата – По благословению Его Святейшества Патриарха Сербского Павла делегация Священного Архиерейского Синода Сербской Православной Церкви отправилась с визитом в США.

13 марта 2006 года по благословению Его Святейшества Патриарха Сербского Павла делегация Священного Архиерейского Синода Сербской Православной Церкви отправилась с визитом в США для встречи с высшими представителями американских властей и ООН. Главной темой переговоров станет судьба Косово и Метохии.

В состав делегации входят член Священного Синода и глава делегации епископ Шумадийский Иоанн; член канцелярии Комитета по Косово и Метохии епископ Захолмско-Герцеговинский Григорий; заместитель председателя Комитета по Косово и Метохии и настоятель монастыря Високи Дечаны епископ Липлянский Феодосий; референт Священного Синода по международным вопросам и шеф канцелярии Комитета по Косово и Метохии иеромонах Ириней Добриевич; профессор Православного богословского факультета Белградского университета профессор Боголюб Шиякович; директор канцелярии Сербского конгресса объединения в Вашингтоне Андрей Верич и секретарь делегации Мирослав Старовах.

16 марта делегация посетила Белый Дом, где встретилась с президентом США Джорджем У. Бушем и советником Барри Джексоном для обсуждения проблем юго-восточной Европы.

Делегация провела брифинг в Конгрессе США, где выступила с разъяснениями по поводу ситуации в Косово и Метохии.

Из тюрьмы освобожден архиепископ Скопье, митрополит Иован

Белград, 7 марта, Информационная служба Охридской архиепископии – Глава Охридской Архиепископии Сербской Православной церкви архиепископ Иован (Бранишковский), больше не возвратится за решетку, сообщили 6 марта македонские СМИ.

Архиепископ Иован был несправедливо обвинен македонскими властями в «разжигании национальной и религиозной розни».

Решение Верховного суда Македонии о сокращении ему срока лишения свободы до 8 месяцев было принято в феврале. Срок заключения владыки истекает 8 марта, однако руководство исправительного учреждения, получив вердикт Верховного суда, приняло решение о досрочном освобождении.

Информационная служба Охридской архиепископии в распространенном заявлении расценивает освобождение своего Предстоятеля как «шаг вперед к улучшению имиджа нашей родины в глазах международного сообщества в части уважения основных религиозных свобод».

В заявлении также выражена благодарность Предстоятелям поместных Православных Церквей, архиереям и всем верующим за их усердные молитвы и усилия, направленные на освобождение архиепископа Иована.

С ноября 2005 года в Интернете действовал сайт «Свободу архиепископу Иовану VI», на котором размещаются фотографии, данные о судебных приговорах и обращения в защиту заключенного.

Заявление Грузинского Патриархата в связи с открытием грузинского прихода на Украине

ТБИЛИСИ, март, Пресс-служба Грузинского Патриархата – В канцелярию Блаженнейшего Митрополита Киевского и всея Украины Владимира пришло официальное письмо из Канцелярии Грузинской Патриархии, касающееся грузинских раскольников епископа Христофора (Цамалайдзе) и протоиерея Василия Кобахидзе, выдающих себя на Украине за каноническое духовенство Грузии.

«21 января сего года в город Киев отбыла делегация для участия в торжествах Национального праздника Украины – Дня Соборности. В связи с этими торжествами Грузинская Православная Церковь полностью разделяет радость братского украинского народа и желает ему и его правительству дальнейших успехов.

Из грузинских СМИ нам стало известно, что для участия в праздничных мероприятиях в город Киев также прибыли епископ Христофор (Цамалайдзе) и протоиерей Василий Кобахидзе, которые выступают от имени Грузинской Православной Церкви. По этому поводу Грузинская Патриархия заявляет – за грубые и неоднократные нарушения епископ Христофор (Цамалайдзе) и протоиерей Василий Кобахидзе по решению Священного Синода Грузинской Православной Церкви в течение последних лет находятся в запрещении священнослужения; соответственно, действия вышеуказанных лиц являются самовольными и неканоническими. Грузинская Патриархия извещает грузинскую общину на Украине, что открывшийся грузинский приход в Киеве состоит в юрисдикции «Киевского патриархата», который не признан ни одной Автокефальной Православной Церковью; соответственно, никакого отношения она не имеет и к Грузинской Православной Церкви; что касается служителя этого храма новорукоположенного «священника» Николая Инасаридзе, совершающие им священнослужения также являются неканоничными».

Грузинская Православная Церковь и министерство юстиции Грузии подписали соглашение о сотрудничестве

ТБИЛИСИ, 1 марта, Пресс-служба Грузинского Патриархата – Между Грузинской Православной Церковью и министерством юстиции Грузии подписано соглашение по сотрудничеству в сфере реабилитации пребывающих в тюрьмах (условно осужденных или досрочно освобожденных лиц) и не тюремных осужденных.

1 марта 2006 года соглашение подписали Католикос Патриарх всея Грузии Илия II и министр юстиции Грузии Гия Кавтарадзе.

На основании договора, стороны осуществляют совместные программы, проведут семинары, подготовят предложения с целью усовершенствования правовой базы сотрудничества.

Церковь будет способствовать участию пробационеров в строительстве церквей и монастырей, а также их трудоустройству в церковном хозяйстве. Патриархия и министерство совместно позаботятся о создании специальных мастерских, где условно осужденные, при желании, освоят различные ремесла. Договором предусматривается также создание условий удовлетворению религиозных потребностей не православных пробационеров.

Как заявил Католикос Илия II, «цель Церкви – поддержать руководство страны в процессе строительства государства и соглашение является подтверждением этой поддержки».

Ватикан передал Элладской Православной Церкви частицу мощей св. Андрея Первозванного

ВАТИКАН, 28 февраля, Благовест-инфо – Представитель Ватикана кардинал Роже Эчегарай передал частицу мощей св. апостола Андрея Первозванного Элладской Православной Церкви по просьбе ее Предстоятеля Архиепископа Афинского и всей Элады Христодула.

26 февраля кардинал Эчегарай встретился в римской церкви Преображения с епископом Агафоном – представителем Архиепископа Христодула – и вручил ему реликвию. Иерарх отвезет святыню в греческую столицу, где она будет выставлена для поклонения в церкви св. Варвары.

Мощи св. Андрея были вывезены из Константинополя крестоносцами и с 1208 года хранятся в крипте кафедрального собора города Амальфи в Италии.

Скончался Предстоятель Православной церкви в Чешских землях и Словакии

ПРАГА, 1 февраля, Интерфакс-Религия – Предстоятель Православной церкви в Чешских землях и Словакии митрополит Николай (Микулаш Коцвар) скончался в Прешове на 79-м году жизни.

4 февраля, в кафедральном соборе во имя святого благоверного князя Александра Невского в Прешове (Словакия) был совершен чин погребения почившего Предстоятеля Православной Церкви в Чешских землях и Словакии Блаженнейшего митрополита Николая. Заупокойную службу по почившему владыке возглавил архиепископ Пражский и Чешских земель Христофор, избранный Священным Синодом местоблюстителем Чехословакской Церкви.

Митрополит Николай возглавлял Церковь в течение шести лет и был первым ее главой, управлявшим церковными делами не из Праги, а из Прешова, где располагается традиционный центр православия в Словакии.

Почивший предстоятель получил образование в русской гимназии, затем в православной семинарии в Праге и в Московской духовной академии.

Сан священника принял в 1950 году. Пятьдесят лет спустя был пострижен в монашество и в том же году стал епископом Прешовским. Являлся профессором Прешовского православного богословского факультета, где преподавал систематическое богословие. В 1987 году возведен в сан архиепископа. После разделения Чехословакской республики на два государства возглавил Митрополичий совет Словакии. После смерти митрополита Пражского Дорофея в 2000 году был избран главой Церкви с титулом «архиепископ Прешовский, митрополит Чешских земель и Словакии».

Приходы ЭАПЦ

Храм свт. Николая Чудотворца в Курессааре (о. Сааремаа).

Православный приход в Курессааре (Аренсбург, в 1952–1988 Кингисепп) был основан вскоре после Северной войны для военных, купцов и их семей. С 1721 по 1947 гг. у местных православных не было своей церкви, в приходах служили священники Рижской Петропавловской церкви, а начиная с 1733 г. – священники Сузdalского полка. В 1748–1750 гг. в Курессааре построили первую деревянную церковь, площадью 35м². 4 мая 1750 г. церковь освятили в честь покровителя моряков свт. Николая Чудотворца (церковь была разрушена в 1790 г.). Первым настоятелем церкви был священник Симеон Заклинский. Нынешняя церковь с двумя приделами построена из плитняка и имеет продолговатую крестообразную форму. Она построена по приказу императрицы Екатерины II в 1786–1789 гг. и освящена 22 сентября 1790 г. Кованые врата церкви изготовлены в 1840 г. по заказу старости – купца Софония Холостова.

В 1846–1848 гг. тысячи людей со всего Саарского уезда пришли к Курессаарским священникам Алексию Панову и Иакову Бойкову (который владел эстонским языком) для того, чтобы принять православие. Курессаарские священники стали организовывать новые приходы на Сааремаа и Муху и искать подходящие помещения для богослужения. В 1862 г. из 3400 жителей Курессааре 1257 были православными. Для богослужения на эстонском языке в восточной части северного придела устроили еще один алтарь, который освятили 31 июля 1879 г. в честь праздника Вознесения Господня. Изначально русский приход стал смешанным – эстонско-русским. В 1910 г. объединились православные приходы Курессааре и острова Абрука. На острове Абрука для нужд православных выстроили часовню.

Для обучения детей в Курессаарском приходе было основана приходская школа в 1850 г., которая в 1872 г. преобразовали в так называемую Образцовую школу, где готовили учителей православных школ. В 1881 г. открыли там же специальный класс. Также действовали школы Сааремааского братства для мальчиков и девочек в Пяхкла, Упа и Анси-Рандвере.

12–13.08.1939 в Курессааре проходили Всеэстонские дни православной молодежи.

Со времени основания прихода в нем служило 30 священников, а также диаконы и церковнослужители. В нынешнем приходе с 1954 г. настоятелем является протоирей Феликс Кадарик, к церковному клиру принадлежат псаломщица Кира Аав, регент Хелена Кадарик и староста Калев Линд.

Престольный праздник – 6 (19) декабря.

Вельми тя прослави в чудесех Господь, и жива и по конце, иерарше Николае: кто бо от любве веры токмо святое твое имя твое призовет, и не аbie услышан, тепла тя предстателя обретает.

Этот тропарь канона из службы свт. Николаю лучше всего характеризует святого Курессаарского прихода. Это святой, который слышит и исполняет молитвы еще прежде, чем они слетают с наших уст. Святитель Николай (+350) родился в городе Патаре, Ликийской области. Младенец Николай со дня рождения своего явил людям свет будущей своей славы великого чудотворца. С детских лет Николай преуспевал в изучении Божественного Писания, созиная в себе достойное жилище Святого Духа. Епископ Патарский, поставил Николая во чтеца, а затем возвел в сан священника. Служа Господу, юноша горел духом, а опытностью в вопросах веры был подобен старцу, чем вызывал удивление и глубокое уважение верующих. Постоянно трудясь и бодрствуя, пребывая в непрестанной молитве, пресвитер Николай проявлял великое милосердие к пастве, приходя на помощь страждущим, и раздавал все свое имение нищим. По кончине архиепископа Иоанна он был избран епископом Мир Ликийских, после того, как одному из епископов Собора, решавшего вопрос об избрании нового архиепископа, в видении был указан избранник Божий – святой Николай. Призванный пасти Церковь Божию в архиерейском сане, святитель Николай остался тем же великим подвижником, являя пастве образ кротости, незлобия и любви к людям. Это было особенно дорого для Ликийской Церкви во время гонения на христиан при императоре Диоклитиане (284–305). Епископ Николай, заключенный в темницу вместе с другими христианами, поддерживал их и уверевал твердо переносить узы, пытки и мучения. Его самого Господь сохранил невредимым. По воцарении святого равноапостольного

Константина святитель Николай был возвращен к своей пастве, с радостью встретившей своего наставника и заступника. Несмотря на великую кротость духа и чистоту сердца, святитель Николай был ревностным и дерзновенным воином Церкви Христовой. Ратоборствуя с духами злобы, святитель обходил языческие капища и храмы в самом городе Миры и его окрестностях, сокрушая идолов и обращая в прах капища. В 325 году святитель Николай был участником I Вселенского Собора, принявшего Никейский Символ веры, и ополчился со святыми Сильвестром, папой Римским, Александром Александрийским, Спиридоном Тримифунтским и другими от 318 святых отцов Собора на еретика Ария. Святитель Николай был поистине Свет Миру и Соль Земли, ибо житие его было светло и слово его было растворено солнечной премудростью. Еще при жизни святитель совершал много чудес. Из них наибольшую славу доставило святителю избавление от смерти трех мужей, неправедно осужденных корыстолюбивым градоначальником. Много других чудес совершил он, долгие годы подвизаясь в своем служении. По молитвам святителя город Миры был спасен от тяжкого голода. Не раз спасал святитель утопающих в море, выводил из плена и заточения в темницах. Достигнув глубокой старости, святитель Николай мирно отошел ко Господу. Честные его мощи хранились нетленными в местной кафедральной церкви и источали целебное миро, от которого многие получали исцеления. В 1087 году итальянские купцы перевезли мощи святителя Николая в Бар. Это событие вызвало особенное почитание Чудотворца и ознаменовалось установлением особого праздника 9 (22) мая. Святителю отче Николае, моли Бога о нас!

10. Николай (др.-греч. *Nik laos* от *nik* “победа” и *laos* “народ”), национальные варианты этого имени: *Nikolaus*, *Niko(lai)*, *Laos*, *Migul*, *Mikk*, *Miko*, *Nigol*, *Nigulas*, *Niilas*, *Niilo*.

Kristuse surnuist ülestõusmine

Tema Õndsus Ateena ja kogu Kreeka peapiiskop Christodoulos

„... ja ta äratati kolmandal päeval jälle üles pühade kirjade järgi“ (1Kr 15,4)

Kuidas ülestõusmine aset leides?

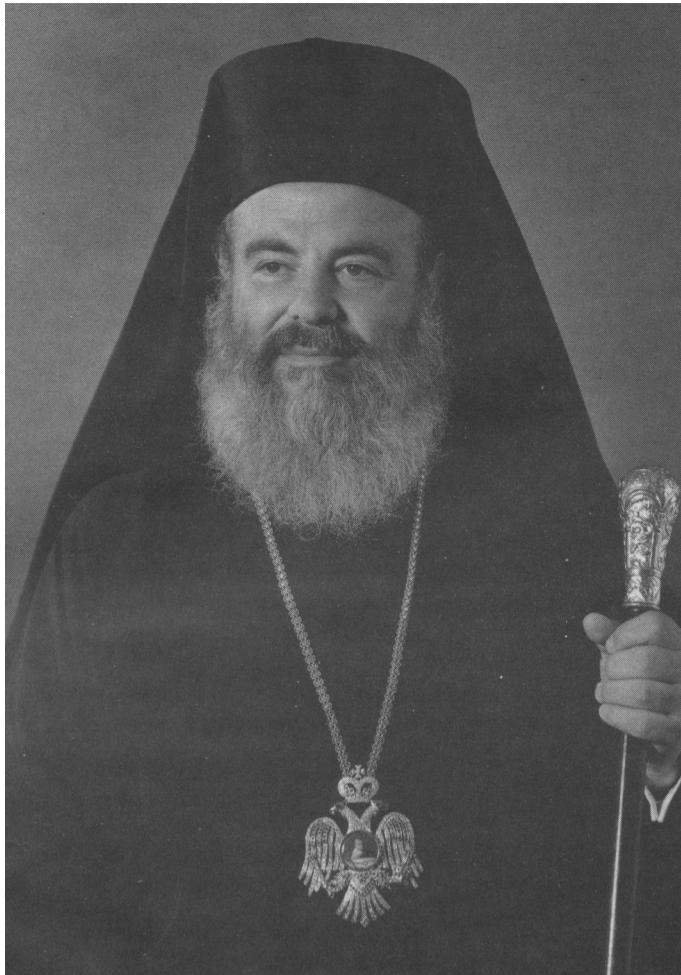
Kristuse surnuist ülestõusmine on Tema kõige suurem imetegu, imede ime. See on lõplik võit surma ja saatana üle. Pühad evangeeliumid ei ütle meile ülestõusmisse täpset hetke ega kohta, samuti mitte seda, kuidas see toimus. Sel põhjusel ei kujutata ega ka kirjeldata õigeusukiriku hagiograafias ülestõusmisse hetke ikoonidel kunagi. Me lihtsalt teame, mis juhtus kohe pärast ülestõusmist: tühi haud, ingel, surilinad, naised, kes haual käisid. Kristus töösis üles kolmandal päeval, olles olnud hauas ühe päeva ja ühe öö. Püha Matteus kirjeldab juhtunut järgmiselt: „Aga kui hingamispäev oli möödas ja hakkas juba koitma nädala esimene päeva hommikul, tulid Maarja Magdaleena ja teine Maarja hauda vaatama. Ja ennäe, sündis suur maavärisemine, sest Issanda ingel, laskudes taevast, tuli ja veeretas kivi kõrvale ja istus selle peale. Aga ta nägu oli nagu välik ja ta rõivad valged nagu lumi. Aga hirmust tema ees värisesid valvurid ja kukkusid maha nagu surnud. Aga ingel pöördus naiste poole ja ütles: “Teie ärge kartke! Ma tean, et te osrite ristilöödud Jeesust. Teda ei ole siin, ta on üles äratatud, nõnda nagu ta ütles. Tulge, vaadake paika, kus ta magas! Ja minge kiiresti, öelge tema jüngritele, et ta on üles äratatud surnuist! Ja vaata, ta läheb teie eele Galileasse, seal te saate teda näha. Vaata, ma olen seda teile öelnud.“ (28, 1-7). Seda kirjeldust lähemalt uurides märkame järgmist:

1. Ülestõusmine leidis aset enne ingl tulekut. Ingel ainult kinnitab juhtunut.
2. Maavärisemise käigus veereb haua sissepääsu sulgenud kivi kõrvale. Aga mitte selleks, et Kristus saaks hauast väljuda, vaid selleks, et naised saaksid hauda siseneda. Mäletate, et hauale minnes olid nad mures selle pärast, kes küll võiks kivi haua sissepääsu eest ära lükata.
3. Keegi ei teadnud, et Kristus on üles töusnud. Ülestõusmine leidis aset ülimas vaikuses ja täiesti tähelepandamatult. Kõik toimus rahulikult ja käratult.

Seda töde on väga hästi edasi antud õigeusu kiriku ülistuslauludes, nagu näiteks selles tekstis, mis pärineb ülestõusmisse järgneva nädala neljapäeva hommikuteenistusest: „Ehkki ülekohtused Su haua pitseriga kinni panid, tulid Sa siiski, Issand, hauast välja, nõnda kui Sa Neitsistki sündisid. Sinu ilmhuta inglid ei mõistnud seda, kuidas Sa lihaks said; ega nainud ka sõjamehed, kes Sind valvasid, millal Sa üles töusid. Sest nende eest, kes kõike tahavad läbi uurida, on mõlemad imed varjule pandud, aga neile, kes saladust usuga kummardavad, on nad avalikuks saanud. Anna ka meile, kes me sellest laulame, rõõmu ja suurt armu.“ Ja veidi edasi ütleb sellesama teenistuse tekst: „Ehk küll haud oli pitseriga kinni pandud, siiski töusid Sa, meie elu, Kristus Jumal, hauast üles ja ehk küll uksed lukus olid, läksid Sa siiski, oh kõikide ülestõusmine, sisse oma jüngrite juurde ja nende läbi asutasid Sa oma suure armu pärast ka meisse oma Tõe Vaimu.“ Ehk teisisõnu - ilma trummide ja pasunateta, ilma et keegi oleks midagi märganud.

Surnuist ülestõusmine, töendamist leidnud sündmus

Kuigi Ülestõusmisse täpne hetk ja viis on meile teadmata, on sama arvukad ka tunnistused, mis kinnitavad Ülestõusmisse tõelisust. Sellisel määral, et selles kahtlemine tundub täiesti võimatuna. Kristuse ülestõusmisse järgset ihus ilmumist kogenud inimeste tunnistused on liigutavad. Ülestõusmispühade hommikule järgnenud 40 päeva jooksul ilmus Ülestõusnud Kristus õpilastele 11 korda eri paigus. Ja need üksteist ilmumist on järgnevad: Maarja Magdaleenale,

Tema Õndsus Ateena ja kogu Kreeka peapiiskop Christodoulos

haualkäijatele naistele, Peetrusele, Emmauses jüngritele, kümnele õpilasele Tooma äraolekul, üheteistkümnelle õpilasele Tooma juuresolekul, Galilea järvel, paigas, kus oli üle viiesaja õpilase, Jaakobusele, üheteistkümnelle Õlimäel, Paulusele. Jesus rääkis nende kõigiga ja sõi koos paljudega neist. Need ilmumised toimusid suure hulga erinevate inimeste ees eri paigus ja erinevatel asjaoludel. Kui loeme, mida jutustavad evangeeliumid, võime aimata, et Kristus oli töeline ihm ning see polnud ei unenägi ega meelete. Kristus on valmis isegi oma õpilasi provotseerima, et nad saaksid teadlikuks sellest, et Ta on ihm. „Miks te olete nii kohkunud?“ ütles Ta kümnele, kes ülemisse tappa olid kogunenud: „ja miks sellised kahtlusid töusevad teie südames?“ Vaadake mu käsi ja mu jalgu, et see olen mina ise! Puudutage mind kätega ja vaadake, sest vaimul ei ole ju liha ega luid, nõnda nagu te minul näete olevat!“ (Lk 24,38-40). Ja Ta sõi koos nendega, et töestada neile, et Õpetaja on nende seas ihulikult. Pärast kõike seda ei kahelnud toona enam keegi Tema ülestõusmises.

Ülestõusmist ümberlükkavad teooriad

Valeks hakkasid juhtunut tunnistama märksa hiljem need, kes väitsid, et võitlevad usu vastu. Nad olid ülimalt teadlikud sellest, et kui Kristus ei ole surnuist üles töusnud, kukub kogu Kiriku ehitamine kokku. Vastuolijate ja ratsionalistide põhilised teooriad on järgnevad:

1. *Õpilased varastasid Ta ära.* Aga kuidas said hirmust halvatud õpilased seda teha? Kuidas haua suu ette pandud valvur midagi ei märganud? Kuidas said surilinad ja sidemed maha jäädä? Ja kes võis hiljem teha nii, et apostlid, hirmunud nagu nad olid, muutsid oma hoiakut ja said töelisteks kangelasteks? Kuidas oleks taoline meelemuutus saanud toimuda ilma väga tugeva mõjuri sekkumiseta? Ja kes võib tunnistada, et nägi pealt surnukeha targust? Ja miks siis valvurit rängalt ei karistatud? Neile küsimistele vastus puudub.
2. *Kristus ei surnud ristil, Ta langeb lihtsalt varjusurma ja seega sai Ta hauas olles jälle üles ärgata.* Aga kust ammutas Ta jõu, et kivi kõrvale lükata ja hauast välja tulla? Ja kuidas valvurid Teda ei nainud? Kuidas Ta surilinadesse mähituna ära ei lämbunud? Kuidas Ta pärast kõiki kannatusi suutis endas veel jõudu leida? Kuidas võis juhtuda, et Ta ilmutas ennast eri paigus peaegu ühel ja

samal ajal? Ja kus Ta lõppude lõpuks siis suri? Mis tasemel oli Tema niimimetatud kavalus, mis suutis ära petta nii palju inimesi? Ka sellele pole vastust.

3. *Surnuist ülestõusmine on õpilaste kujutlusvõime vili.* Nad arvasid, et nägid Teda ülestõusnuna ja levitasid kõikjale seda, mida nad endale ette olid kujutanud. Aga kuidas seletada seda, et kõik sellist tüssamist uskuma jäid? Ja kuidas said nad ise sellega nõusse jäädä, kui evangeeliumid kirjeldavad meile, millise kahtlusega suhtusid nad naistesse, kes kinnitasid, et nägid ülestõusnud Issandat? Pealegi, kui see nii oleks olnud, oleks Kristuse keha pidanud hauas lebama. Ja miks variserid seda sellisel juhul välja ei toonud, et õpilaste kollektiivset fanatismi ümber lükata? Neist teooriatest on näha, et kriitilise lähenemise korral neil erilist kaalu ei ole. Tänapäeval ei saa enam keegi nendega nõustuda. Need teooriad on sündinud lihtsalt soovimatusest imet vastu võtta ja katset seletada kõike mõistusega.

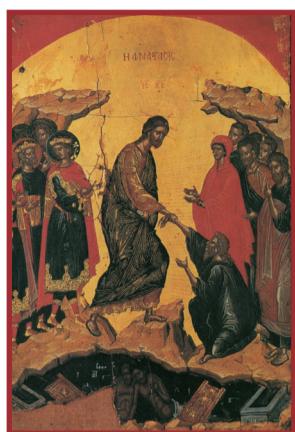
Ülestõusmise jätkumine inimeses

Mis puudutab Jeesuse ülestõusmist, siis - nagu sai ka juba öeldud - on tegemist Tema suurima imeteoga, Jumala väle ülima ilmutusega, mis on üle loodusseadustest ja asetub neist sootuks kõrgemale. Surnute elluäratamised, mida Jesus tegi, ei sarnane milleski Tema enese surnuist ülestõusmisega. Ülesäratamiste puhul taatas Jesus inimeste elulised funktsioonid, mis olid surma seisundis, aga ellu tagasi pöördunud ihm jäi kaduvusse ja needsamad inimesed surid millalgi teist korda. Kristuse ülestõusmisse puhul jäi Tema ihm külj töepooltest aineliseks, kuid oli samas olemas mitteloodudu eeskujul. Ehkki Kristus võis tuule kombel liikuda läbi suletud uste, oli Tema ihm Toomasel materiaalsena ometi kombatav ja toitus maisest toidust nagu meiegi ihm. See tähendab, et ülestõusmissega saab ilmsiks Kristuse inimliku loomuse üks teistsugune olemisviis, mis teavitab juba ette meidki ees ootavast ihm muutumisest teistsuguseks pärast surma, kui me vabaneme kaduvusest ning rüütame ennast kadumatusega. Just sellel põhjusel omistavad evangelistid suurt tähtsust Maarja Magdaleenale, kes näeb üles töusnud Jeesust aias ja peab Teda aednikuks ning kahele jüngrile, kes könnivad koos Jeesusega Emmause teel, pidades Teda tundmatuks teekaaslaseks. Miks nad Teda ära ei tundnud? Nad saavad alles lõpus aru, kellega tegu on, aga alguses valdab neid täielik teadmatus. Miks, seda ei saa me kunagi teadma. Ölgem siis, et pärast ülestõusmist on Kristuses midagi väga erilist, mida ei saa mõista, vaid kogeda.

„Kristuse ülestõusnud ihm,“ kirjutab kreeka teoloog Christos Yannaras, „on inimloomus, mis on vabanenud igasugustest piirangutest ja vajadustest; see on lihast ja luust inimihu, mis ei ammuta elu oma elulistest talitustest, vaid mis toetub tõelisele olemasolule läbi isikliku suhte Jumalaga; suhte, millest ainsana see koosneb ja mis ainsana seda elustab.“

Kristuse ülestõusmine kuulutab samas kogu inimsoo kaas-ülestõusmisenest. Kristus äratab koos enesega surnuist Aadama, töstes ta üles hauast ja koos temaga kogu tema soo. Apostel Paulus kinnitab kategooriliselt: „nõnda nagu kõik inimesed surevad Aadamas, nõnda tehakse ka kõik elavaks Kristuses“ (1Ko 15,22).

Kristuse surmaga on surm - patu astel - ära võidetud ja surematus tuleb tagasi inimeste maailma. Kristusest saab „esmasündinu surnute seas“ ja Ta vabastab meid surmast ja surmaahastusest. Nüüdsest „keegi ärgu kartku surma, sest Lunastaja surm on meid vabaks teinud“. Nüüdsest oleme kõik teel elu ja surematuse poole. „Kristus on meid surmast elusse ja maa pealt taeva viinud,“ selline on ülestõusmisse sõnum. Ja just sellel sõnumil tugineb kogu meie elu ja meie lootus.

Jumal tõuseb üles ja Tema vaenlased saavad ära pillatud!

Jeesus on üles tõusnud surnuist! Tema, kes olles töeline Jumal ja samas töeline Inimene, võttis vastu rängima maise kannatuse – ristisurma, mis oli mõeldud oma aja suurimatele kurjategijatele. Oma alandumisega andis Ta eeskuju kõigile, kes on koormatud, kõigile, kes otsivad pääseteed. Seega – meile kõigile!

Nii nagu igal kevadel tärkab loodus uuele elule, et taas kord minna uuele sünni-elu-surma ringile, nii on ka meile taas antud uestisünni ja meeleteparanduse aeg. Ka see on kevadel ja seda mitte juhuslikult. Üha kõrgemalt liikuv päike on valgustamas ja soojendamas meie maad, luues eeldusi tärkamiseks ja kasvamiseks. Ülestõusmine on sündmus, mis on meid valgustamas ja soojendamas, et sulatada üles jäätnud inimsüda, mis ei ole võimeline armastama, kuid mis ometi kannab endas armastuse alget. Jumala Poeg on öelnud meile, et igaiühel kes usub, on Temas igavene elu. Jumala Poeg, kes tuli meile halastajana ja suurima armastajana, kes ial maapinda on puudutanud. Mitte kohtumõistjana ja mitte kättemaksjana, vaid halastajana.

Oma suures halastuses on ta jäätnud meile oma pühad sakramendid, et me püha ristimise ja salvimise läbi võiksime sündida uesti, puhatstatuna veest ja Vaimust. Et me võiksime nõrkedes saada jõudu Tema pühast õhtusöömaajast. Et me haigena saaksime tervist pühast salvimisest.

Andku see teadmine meile julgust ja usukindlust, sest Kristus on võitnud selle maailma, ta on katki teinud põrguahelad ja murdnud katki surmaastla. Ta on töesti meile käte näidanud tagasitee meie tõelisele kodumaale. Meil tuleb võidelda siin eksistsentsis oma kirgede, nõrkuse ja patuga, aga saame seda teha ainult siis, kui oleme tõeliselt saanud tunda Issanda halastust ja alandlikkuse armu. Sest iseenda jõust selleks ei piisa.

On väga tähtis, et harjuksime palvetama, sest palve, see tõsine töö tahab harjutamist. Palve õpetab meile, kuidas Kristus laseb igaiühel osa saada Jumala Armastusest. Palvetades me saame imeliselt kogeda Tema puudutust. Kõik meie elus saab alguse meie võimest ja soovist palvetada.

Palvetades oleme alati käesolevas hetkes, ehkki muidu tunneme ikka kiusatust elada kas minevikus või tulevikus. Seega vajame igapäevast palvet, mis peaks meid tegelikkusesse, siia, kus Jumal kutsub meid teostama oma elu, oma suhteid ja oma vastutust teiste suhtes.

Iga Kristuse ülestõusmispüha, nagu ka püha armulauasakrament on sündmused, mis peaks meid iga korraga viima lähemale meie tõelisele ärkamisele. Ärkamisele, mis on määratud meile kõigile. Toimugu see siis selles ajalikus vormis või peale maise keha surma. Paistku meile kõigile ülestõusnud Lunastaja, meie Issanda Jeesuse Kristuse valgus!

Olgu ta meiega meie eluteedel, nõnda nagu Ta on seda tõotanud olla neile, kes lõpuni usule kindlaks jäädav.

Noorteliidu kevad

Käes on kevad ja koos sellega meie Noorteliidu kevadised üritused. Talvele tagasisipilku heites näeme, et toimunud tegevused olid nii sportlikud, kui ka sisulised. Sama joont jätkame ka kevadel.

Esimene, juba selle kuu 29.päeval toimuv **Laagrijuhtide koolitus** on täienduseks möödunud kevadel toimunule. Seekord tahame keskenduda laagri korraldamise erinevatele aspektidele, täpselt – mida peaks teadma iga laagrit korraldag ja kaaskorraldag noor. Koolitusega kaasnevad ka materjalid, mida saab hiljem kodus uurida. Sportliku poole pealt toimub maikuus jalgpallikohtumine kahe meie kiriku jalgpalliklubi – FC Ortho ja FC Värskä vahel. Algselt väljaöeldud kuupäev(6.mai) on sattunud lõigi alla, kuna samal päeval toimub abiturientidel eksam. Niipea, kui uus kuupäev on selgunud ilmub see koduleheküljele.

Maikuu 12.-14.päeval tahame tulla kokku järjekordseks **Laululaagriks**, et õppida stihiira põhiviise. Põhusalt vaatame läbi ka rohkem tundud tropariviisid. Üritus toimub

Tartus pühade Aleksandrite kirikus. Laagri juhtideks koorijuht Terje Palli ja korraldusliku poole eest vastutav pr. Jüri Ilves.

Meie pühapäevakoolide õpetajad on oodatud uuele kohtumisele, sedakorda Pärnusse. Kohtumine on planeeritud 27.maile ja ürituse korraldajateks Elvira Pöld Kuressaarest ja Noorteliidu poolt vastutajaks pr. Jüri Ilves. Selle suve tooteeks on Noorteliidu T-särk. Selle edukaks teostamiseks ootame teilt kavandeid. Uueks esitamise tähtajaks on 15.mai, et meie koolikiiretes sipleval noored jõuaksid oma kunstivaimul lehvida lasta.

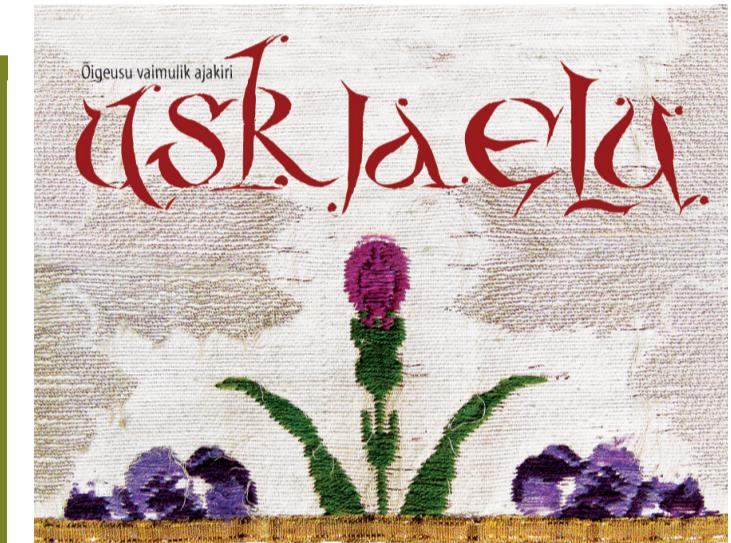
Võtkem aktiivselt osa meie üritustest, sest igaühele on midagi!

pr.Jüri Ilves
EÖNL peasekretär

PIIBLITEEMALINE VIKTORIIN

1. Kus linnas Jeesus sündis
 - a. Jeruusalemmas
 - b. Petlemmas
 - c. Naatsaretis
2. Kes oli Jeesuse ema?
 - a. Marta
 - b. Maria
 - c. Hanna
3. Kes viis Jeesust körbes kiusatusse
 - a. rändur
 - b. saatan
 - c. variserid
4. Kas lesknaine ohverdas kirikule
 - a. kogu oma raha
 - b. oma riided
 - c. mitte midagi
5. Mida kandis Jeesus Kolgata teel
 - a. suurt kivi
 - b. rasket kotti
 - c. oma risti
6. Kelle kõrvale löödi Jeesus risti
 - a. mitte kellegi
 - b. kahe rõövli
 - c. kaheteistkümnne jüngri
7. Kes olid Adam ja Eeva
 - a. pruut ja peigmees
 - b. esimesed inimesed
 - .Jeuusalemma linnakodanikud
8. Kus Adam ja Eeva elasid
 - a. Linnas
 - b. Suures lossis
 - c. Paradiisiaias
9. Kas Paulus oli
 - a. Peetruse vend
 - b. Kristuse apostel
 - c. maavalitseja
10. Mitmendal päeval Jeesus tóoris hauast
 - a. üheksandal
 - b. kolmandal
 - c. neljakümnendal

Ajakiri Usk ja Elu uues kuues.

Sellest aastast hakkab ilmuma meie pikkade traditsioonidega ajakiri Usk ja Elu uues formaadis. Tänini järgis Usk ja Elu üldjoontes seda kuju, mille ta oli saanud paguluses. Ajakiri oli pikkade aastate jooksul otsekui majakas meie kirikurahvale paguluses ja kodumaal ning aitas edasi kanda eesti apostliköigeusu traditsiooni ja omapära. Seega oli ajakirjal oluline säilitav ja kasvatav roll ning Usk ja Elu jääb alati meie Kiriku uestisünni-lootuse sümboli. Usk ja Elu saab endale uue ülesande. Kui ta oli varem ka üldist teavet sisaldamat väljaanne, siis nüüd pole selleks enam vajadust, kuna regulaarselt ilmub ajaleht Metropoolia. Usk ja Elu uus missioon on sügavama teoloogilise ja kirikuloolise teabe pakkumine lugejatele nii oma Kiriku sees kui ka õigeusust huvitatutele väljastpoolt. Ajakiri on mõeldud ka meie püha Platoni seminari väljaandeks ning seminaris õppijate lisaharimiseks, õigeusu teoloogilise mõtte ja tunnistuse kandjaks meie maal. Selle kõige juures ei saa unustada meie vendi ja õdesid paguluses, kes üle kümne aasta toetasid nii majanduslikult kui ka kaastööga Usk ja Elu väljaandmist kodumaal. Täname neid kõiki südamest ja usume, et nad on koos meiega röömsad, nähes ajakirja arengut uueks teoloogiliselt ja kirikuloliselt sügavamaks väljaandeks.

EAOK kirjastus

Uus Usk ja Elu saadaval Püha Platoni kirikukeskuses ja paljudes meie kirikutes.